

การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการ  
ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่



บัณฑิตวิทยาลัย  
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
พฤษภาคม 2558

การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการ  
ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่



การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2558

การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ  
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

จำเนียร แก้วกันธา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

๑๒๐๑๓

ประธานกรรมการ

มนตรี

(รองศาสตราจารย์สุวรรณา เลหาะวิสุทธิ)

(อาจารย์ ดร.มนตรี ตั้งเอกจิต)

มนตรี

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.มนตรี ตั้งเอกจิต)

๑. วิชิต

กรรมการ

(ดร.จรี วิชิตชนบดี)

18 พฤษภาคม 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

## กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ได้ด้วยการได้รับคำปรึกษา คำแนะนำ และการให้แนวทางการค้นคว้าจาก รองศาสตราจารย์สุวรรณา เลาหะวิสุทธิ ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์ ดร.มนตรีพิศ ตั้งเอกจิต อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบ และ ดร.จรีวิจิตรชนบดี กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ จนทำให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาของข้าราชกรรณองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 – 2556 ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้และให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานต่างๆ ในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวทุกท่าน ที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการบัญชีมหาบัณฑิต รุ่นที่ 15 อีกทั้งบุคคลอีกหลายท่านซึ่งผู้เขียนไม่ได้ระบุนามไว้ ณ ที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และกำลังใจอันมีค่ายิ่ง

ท้ายที่สุดนี้หากคุณประโยชน์อันใดแม้เพียงเล็กน้อยที่ได้รับจากการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ ผู้เขียนขอมอบแต่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสทาวิทยาและทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องจนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การค้นคว้าแบบอิสระนี้จะเป็นประโยชน์พอสมควรแก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูงในความผิดพลาดมา ณ ที่นี้ด้วย

จำเนียร แก้วกันธา



2) ด้านการสั่งการ: ผู้ประกอบการมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รองลงมาคือข้อมูลรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน และรายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด

3) ด้านการควบคุม: ผู้ประกอบการมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันในอัตราร้อยละ รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบประมาณอัน ได้แก่ รายได้จากการขาย ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) และค่าใช้จ่ายในการบริหาร รวมถึงมีการใช้รายงานการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน

4) ด้านการตัดสินใจ: ผู้ประกอบการมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย รองลงมาคือรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันในการจัดการสินค้าคงคลัง

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี พบว่า ผู้ประกอบการมีระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านบุคลากรสูงสุด ได้แก่ ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ รองลงมาคือผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี และผู้จัดทำรายงานการบัญชีไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

**Independent Study Title**            The Use of Accounting Information of Pestrol Station  
Entrepreneurs in Chiang Mai Province

**Author**                                    Miss Jumnian Keawkanta

**Degree**                                    Master of Accounting

**Advisor**                                 Lect. Dr. Manatip Tangeakchit

### **ABSTRACT**

The purpose of this independent study was to study the use of accounting information of petrol stations' entrepreneurs in Chiang Mai. Data were collected by using questionnaires with 118 petrol stations' entrepreneurs in Chiang Mai or 29.43 percent of the overall population. Data were analyzed by descriptive statistics: frequency, percentage and mean.

The results revealed that the petrol stations' entrepreneurs in Chiang Mai used information for considering petrol purchasing as follows: remaining petrol, petrol price trend, and credit period. In terms of information for pricing arrangement and marketing promotion, there were government policy, cost for purchasing petrol, and sale prices of competitors.

Moreover, the study revealed that most of the entrepreneurs used accounting information in the operation. The details of levels for using accounting information for management were described as follows.

1) Planning: entrepreneurs used accounting information for planning at a high level. The highest using averages of accounting information were petrol purchased budget, income of petrol sale, and report of profit - loss statement respectively.

2) Directing: entrepreneurs used accounting information for directing at a high level. The highest using averages of accounting information were daily petrol sold report, daily cash income-expense report, petrol ordered report respectively.

3) Control: entrepreneurs used accounting information for control at a high level. The highest using averages of accounting information were the report of the comparison between previous and present year of financial statement by conducting comparative analysis on numbers of each item and total numbers of the same statement in percentage rate, the report of comparative analysis between actual numbers and budgeted number such as petrol sale, cost of goods sold (petrol), and administrative expenses. In addition, report of operating efficiency analysis by using financial ratio was used.

4) Decision making: entrepreneurs used accounting information for making decision at a high level. The highest using averages of accounting information were the report of petrol cost purchasing for price arrangement, the report about remaining petrol before ordering, and the daily report of the calculation on remaining petrol for inventory management respectively.

In terms of problems using accounting information, it was found that entrepreneurs had problems at a medium level. The entrepreneurs confronted with the highest average problem about personnel were not enough to prepare accounting report, personnel lack of experiences in making accounting report, and personnel did not have enough knowledge and ability to make accounting report.



## สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
<b>บทที่ 1</b> <b>บทนำ</b>	<b>1</b>
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์	3
<b>บทที่ 2</b> <b>แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง</b>	<b>5</b>
2.1 แนวคิด ทฤษฎี	5
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
<b>บทที่ 3</b> <b>ระเบียบวิธีการศึกษา</b>	<b>14</b>
3.1 ขอบเขตการศึกษา	14
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	15
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	17
<b>บทที่ 4</b> <b>ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล</b>	<b>20</b>
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	21
4.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	23
4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	27

4.4	การจัดทำและการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการบริหารงาน ของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	32
4.5	ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ ประกอบธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ	68
<b>บทที่ 5</b>	<b>สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ</b>	<b>72</b>
5.1	สรุปผลการศึกษา	72
5.2	อภิปรายผลการศึกษา	82
5.3	ข้อค้นพบจากการศึกษา	83
5.4	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	85
5.5	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	87
<b>เอกสารอ้างอิง</b>		<b>88</b>
<b>ภาคผนวก</b>		<b>90</b>
<b>ประวัติผู้เขียน</b>		<b>99</b>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

## สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 3.1	การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability)	17
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	21
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	21
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	22
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงานที่ทำปัจจุบัน	22
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	23
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามลักษณะของกิจการ	23
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงาน	24
ตารางที่ 4.8	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามทุนในการจัดทะเบียนของกิจการ	24
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวน และร้อยละของผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่ายหรือให้บริการในสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	25
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามสินทรัพย์รวมของกิจการ	26
ตารางที่ 4.11	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามจำนวนพนักงานของกิจการ	26
ตารางที่ 4.12	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามการจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงิน	27
ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามผู้จัดทำบัญชีของกิจการ	27

ตารางที่ 4.14	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามเหตุผลในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร	28
ตารางที่ 4.15	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามรูปแบบการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีที่นำเสนอให้กับ ผู้บริหาร	28
ตารางที่ 4.16	แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามวิธีการนำเสนอรายงานข้อมูลทางการบัญชีให้กับ ผู้บริหาร	29
ตารางที่ 4.17	แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง ของ ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	30
ตารางที่ 4.18	แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริม การตลาด (Promotion) ของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่	31
ตารางที่ 4.19	แสดงจำนวน และร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชี จำแนกตามด้านการ วางแผน	32
ตารางที่ 4.20	แสดงจำนวน และร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชี จำแนกตามด้านการสั่ง การ	33
ตารางที่ 4.21	แสดงจำนวน และร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชี จำแนกตามด้านการ ควบคุม	34
ตารางที่ 4.22	แสดงจำนวน และร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีจำแนกตามด้านการ ตัดสินใจ	35
ตารางที่ 4.23	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านวางแผนของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	37
ตารางที่ 4.24	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านการสั่งการของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	38

ตารางที่ 4.25	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีด้านการควบคุมของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	39
ตารางที่ 4.26	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีด้านการตัดสินใจ ของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	41
ตารางที่ 4.27	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผน จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	43
ตารางที่ 4.28	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการ จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	45
ตารางที่ 4.29	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุม จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	47
ตารางที่ 4.30	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจ จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	51
ตารางที่ 4.31	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผน จำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	55
ตารางที่ 4.32	แสดงค่าจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ด้านการสั่งการ จำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	58
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ด้านการควบคุม จำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	60
ตารางที่ 4.34	แสดงค่าจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	64

ตารางที่ 4.35	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านบุคลากรในการบริหารงานของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง	68
ตารางที่ 4.36	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านระบบงานในการบริหารงานของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง	69
ตารางที่ 4.37	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านเทคโนโลยีในการบริหารงานของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง	70
ตารางที่ 4.38	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านอื่นๆ ในการบริหารงานของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง	71
ตารางที่ 5.1	แสดงข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีของสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการใช้สูงสุด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง	75
ตารางที่ 5.2	แสดงข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีของสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการใช้สูงสุด จำแนกตามลักษณะของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง	78
ตารางที่ 5.3	แสดงลำดับค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีของสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่	81

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเจริญเติบโตและขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว น้ำมันเชื้อเพลิงถือได้ว่าเป็นพลังงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย จากข้อมูลสรุปสถานการณ์การใช้พลังงานของประเทศไทยปี 2556 มีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นพลังงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.80 ของการใช้พลังงานทั้งหมด โดยภาคอุตสาหกรรมมีการใช้พลังงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.20 รองลงมาได้แก่ ภาคขนส่ง บ้านอยู่อาศัย ธุรกิจการค้า และเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 15.10, 7.70 และ 5.20 ตามลำดับ ส่วนข้อมูลสถิติการใช้น้ำมันสำเร็จรูปเพิ่มปริมาณมากขึ้นทุกปี โดยข้อมูลการใช้น้ำมันสำเร็จรูปในปี 2554 จำนวน 33,078 ล้านตัน ปี 2555 จำนวน 34,881 ล้านตัน และปี 2556 จำนวน 35,948 ล้านตัน (ศูนย์สารสนเทศข้อมูลพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2555: 1-20)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นที่สนใจของนักลงทุนอย่างมาก และจากการสำรวจข้อมูลพบว่าสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศไทย ในปี 2554 มีจำนวน 20,252 แห่ง ปี 2555 จำนวน 21,406 แห่ง และ ปี 2556 จำนวน 23,004 แห่ง (สำนักบริการธุรกิจและการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2556: ออนไลน์)

ภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 9 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดอุตรดิตถ์ (สารานุกรมเสรี วิกีพีเดีย, 2557: ออนไลน์) โครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคเหนือประกอบด้วย ภาคการเกษตรกรรม ภาคการอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ และภาคการท่องเที่ยว ซึ่งล้วนต้องอาศัยการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นหลักใหญ่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยกันเช่นกัน โดยข้อมูลจำนวนสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคเหนือ ในปี 2554 จำนวน 1,685 แห่ง

ปี 2555 จำนวน 1,835 แห่ง และปี 2556 จำนวน 2,373 แห่ง (สำนักบริการธุรกิจและการสำรวจ  
น้ำมันเชื้อเพลิง กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2556: ออนไลน์)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากและสูงที่สุดใน  
ภาคเหนือ จึงถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในภาคเหนือของประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่มี  
พื้นที่กว้างขวาง มีประชากรอาศัยกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ จำนวน 25 อำเภอ รวมทั้งสิ้น  
1,679,843 คน จำนวนประชากรมากเป็นลำดับที่ 5 ของประเทศไทย (กรมการปกครอง, 2558) ด้วย  
ภาวะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงและรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจมากขึ้นเรื่อยๆ  
รวมถึงการแข่งขันธุรกิจทางด้านสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ด้วย และใน  
ปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 401 ราย  
(สำนักบริการธุรกิจและการสำรวจน้ำมันเชื้อเพลิง กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2555:  
ออนไลน์)

ภายใต้ภาวะการแข่งขันของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูง ประกอบกับราคาน้ำมัน  
ในปัจจุบันมีความผันผวนอยู่ตลอดเวลา ทำให้การบริหารงานธุรกิจสถานีสาน้ำมัน  
เชื้อเพลิงในปัจจุบันมีความยุ่งยากมากกว่าในอดีต เพราะการเปลี่ยนแปลงทางด้านข้อมูลข่าวสาร  
เป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ขนาดขององค์กรที่ใหญ่ขึ้นและมีความซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งผู้  
มารับบริการของสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ และรถยนต์ในปัจจุบันสามารถ  
เปลี่ยนไปใช้พลังงานอื่นทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เช่น แก๊ส NGV และ LPG เป็นต้น ทำให้  
สัดส่วนการตลาดของน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ถูกแบ่งไปให้กับแก๊สดังกล่าว ทำให้  
ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับ  
สภาพแวดล้อมการแข่งขันทางธุรกิจอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเงิน สังคม และ  
เทคโนโลยี รวมถึงการใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจด้านต่างๆ มาบริหารเพื่อให้กิจการอยู่ได้ในระยะยาวและ  
บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ งบประมาณ (Budget) การวิเคราะห์  
งบการเงิน (Financial Statement Analysis) การวิเคราะห์หั่งบกระแสเงินสด (Statement of Cash  
Flow Analysis) การบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory  
Management) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณ กำไร (Cost-Volume-Profit  
Analysis) นับว่าเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง  
บริหารงานด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น ด้านการวางแผน จะใช้ข้อมูลใด  
ในการกำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรมและการใช้ทรัพยากรของสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง  
ด้านการสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ จะใช้ข้อมูลใดเพื่อเป็นพื้นฐานในการสั่งการแก่



ผู้ปฏิบัติงานหรือใช้ในการควบคุม และวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงการใช้อินเทอร์เน็ตสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารกิจการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งสามารถแข่งขันในธุรกิจเดียวกันได้

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงการใช้อินเทอร์เน็ตสารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารกิจการของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

## 1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการใช้อินเทอร์เน็ตสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ในการบริหารกิจการ

## 1.4 นิยามศัพท์

**การใช้อินเทอร์เน็ต** หมายถึง การนำข้อมูลมาใช้เกี่ยวกับการวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจของผู้ประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

**สารสนเทศทางการบัญชี** หมายถึง ข้อมูลทางการบัญชีที่จัดทำออกมาในรูปของรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจ ของผู้บริหารธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ งบประมาณ (Budget) การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statement Analysis) การวิเคราะห์กระแสเงินสด (Statement of Cash Flow Analysis) การบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณ กำไร (Cost-Volume-Profit Analysis)

**ผู้ประกอบการ** หมายถึง เจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง  
**สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง** หมายถึง สถานที่จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชน  
โดยวิธีเติมหรือใส่ลงในที่บรรจุเชื้อเพลิงของยานพาหนะ โดยใช้มาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงตาม  
กฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัดที่ติดตั้งไว้เป็นประจำ และให้หมายความรวมถึงสถานที่จำหน่าย  
น้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติการค้า น้ำมัน  
เชื้อเพลิง, 2543)



**ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

## บทที่ 2

### แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ มีแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

#### 2.1 แนวคิด ทฤษฎี

การศึกษาค้นคว้า ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

##### 2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศสำหรับธุรกิจ

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ หรือสิ่งของที่เราสงเกตซึ่งได้มาจากการนับ การชั่ง การตวง การวัด เป็นข้อเท็จจริงขั้นต้นเป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดขึ้น ข้อมูลอาจเป็นตัวเลข ภาษาหรือสัญลักษณ์ที่ยังไม่มีการปรุงแต่งหรือประมวลผลใดๆ (เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2556: ออนไลน์)

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลเพื่อให้มีความหมายหรือมีคุณค่าเพิ่มขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการใช้ ซึ่งจะใช้เป็นข้ออ้างอิงหรือพื้นฐานในการคาดการณ์ล่วงหน้าหรือช่วยในการวินิจฉัยสั่งการได้ทันที เป็นข้อมูลที่ได้กระทำการให้มีความสัมพันธ์หรือมีความหมาย และจัดให้อยู่ในรูปแบบที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ (เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2556: ออนไลน์)

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้า นี้ จึงสรุปนิยามของคำว่า “ข้อมูลสารสนเทศสำหรับธุรกิจ” หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้ผ่านการประมวลผลเพื่อให้มีความหมายหรือมีคุณค่าเพิ่มขึ้น และจัดให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารหรือการตัดสินใจทางธุรกิจได้

##### 2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่การบริหารงาน

โดยทั่วไป ภาระงานหรือหน้าที่ของฝ่ายบริหารในกิจการต่างๆ สามารถจำแนกได้ 4 ส่วน ดังนี้ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552)

1. การวางแผน (Planning)
2. การสั่งการ (Directing)

### 3. การควบคุม (Controlling)

### 4. การตัดสินใจ (Decision Making)

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการในการกำหนดภารกิจที่จะทำในอนาคต รวมถึงวิธีการทำภารกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการดำเนินกิจการให้ก้าวหน้าและประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยการตัดสินใจในการเลือกระหว่างทางเลือกเกี่ยวกับการปฏิบัติในอนาคตของกิจการ การวางแผนจะช่วยให้การดำเนินภารกิจเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย มีการกำหนดวิธีปฏิบัติ ตลอดจนมีเครื่องมือในการวัดและควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อให้กิจการบรรลุวัตถุประสงค์ที่เลือกไว้ (เมฆากุล เกียรติกระจาย, 2552)

2. การสั่งการ (Directing) หมายถึง การชี้แนะและควบคุม (Guiding and Supervising) ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานตามคำชี้แนะหรือคำชี้แนะของผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการประสานการปฏิบัติงานผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมต่างๆ ของกิจการเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและราบรื่น ช่วยให้กิจการสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์เต็มที่ (เสนาะ ดิยาวี และกิ่งกนก พิทยานุคุณ, 2553)

3. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การควบคุมการบริหารงาน โดยการวัดผลเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้วัตถุดิบ ทรัพยากรของกิจการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับแผนงานหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาสาเหตุที่ทำให้เกิดผลต่าง และพิจารณาว่าควรปรับปรุงแก้ไขวิธีปฏิบัติหรือปรับปรุงแผนงานหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างไร (เมฆากุล เกียรติกระจาย, 2552)

4. การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการเลือกทางปฏิบัติใดทางหนึ่งจากทางเลือกหลายๆ ทางเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อให้สำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยการตัดสินใจเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่ได้รับและสูญเสียในแต่ละทางเลือก แล้วเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับองค์กร (สมคิด บางโม, 2558)

#### 2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหาร

ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information) เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้บริหาร โดยเป็นข้อมูลที่สามารถกำหนดมูลค่าเป็นตัวเงิน หรือไม่ได้กำหนดมูลค่าเป็นตัวเงิน เช่น ปริมาณการขาย จำนวนลูกค้าที่มาใช้บริการ เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของข้อมูล

สารสนเทศทางการบัญชีไม่ได้มีการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ที่แน่นอน จัดทำเชิงวิเคราะห์ตามความต้องการใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารภายในธุรกิจนั้น สำหรับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานมีรายละเอียด ดังนี้

1. เพื่อการวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินกิจกรรม และการใช้ทรัพยากรของกิจการในอนาคต หรือเรียกว่า “งบประมาณ” ซึ่งการจัดทำงบประมาณเพื่อการบริหาร ประกอบด้วย งบประมาณดำเนินการ และงบประมาณการเงิน (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552 และสุปราณี ศุกระเสร์ณี และคณะ, 2555)

1) งบประมาณดำเนินการ (Operating Budget) เป็นการวางแผนงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการในอนาคต โดยงบประมาณดำเนินการ ประกอบด้วย

- งบประมาณการขาย จัดทำขึ้นเพื่อแสดงรายละเอียดยอดขายที่คาดว่าจะขายได้ในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ในทางปฏิบัติอาจจะแสดงทั้งจำนวนเงินและปริมาณ ซึ่งเป็นข้อมูลหลักที่จะนำไปใช้ในงบประมาณต่างๆ

- งบประมาณต้นทุนสินค้าขาย จัดทำขึ้นโดยใช้จำนวนปริมาณสินค้าจากงบประมาณการขายมาคำนวณด้วยราคาต่อหน่วย ทำให้ทราบถึงประมาณการของต้นทุนสินค้าตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้

- งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงประมาณการค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ต้นทุนสินค้า

- งบกำไรขาดทุนโดยประมาณ จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากงบประมาณต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นกำไรที่กิจการได้วางแผนไว้แต่ละช่วงเวลา และใช้เป็นมาตรวัดผลการดำเนินงานของกิจการ

2) งบประมาณการเงิน (Financial Budget) เป็นการวางแผนงบประมาณด้านการเงิน การลงทุนในสินทรัพย์ ทำให้ทราบถึงทรัพยากรทางการเงินที่กิจการมีอยู่ งบประมาณการเงิน ประกอบด้วย

- งบประมาณเงินสด จัดทำโดยรวมข้อมูลจากงบประมาณต่างๆ เพื่อให้เห็นภาพรวมของกระแสเงินสดทั้งด้านเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่หมุนเวียนในกิจการ

- งบแสดงฐานะทางการเงินโดยประมาณ จัดทำโดยการนำงบแสดงฐานะการเงินต้นงวดปรับด้วยข้อมูลจากงบประมาณต่างๆ ทำให้สามารถคาดการณ์ถึงฐานะทางการเงินของกิจการได้

2. เพื่อการสั่งการ (Directing) เป็นการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการดำเนินงานในแต่ละวัน เพื่อเป็นพื้นฐานในการสั่งการแก่ผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ได้ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552) ข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญและใช้ประกอบการสั่งการในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- รายงานการรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน
- รายงานการตั้งซื้อสินค้า
- รายงานการขายสินค้าประจำวัน
- รายงานสินค้าคงเหลือประจำวัน

3. เพื่อการควบคุม (Controlling) เป็นการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยการรวบรวมข้อมูลการใช้ทรัพยากรของกิจการที่เกิดขึ้นจริงแล้วนำมาเปรียบเทียบกับงบประมาณที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และนำเสนอในลักษณะรายงานผลการดำเนินงาน (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552) นอกจากรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับงบประมาณแล้ว กิจการอาจจะมีการนำข้อมูลในงบการเงินมาทำการวิเคราะห์เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนของรายการต่างๆ และเพื่อพิจารณาถึงสภาพคล่อง ความสามารถในการดำเนินงาน ความสามารถในการชำระหนี้ เป็นต้น โดยมีเทคนิคการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์งบการเงินแนวตั้ง (Common Size Statement Analysis) เป็นการวิเคราะห์ตัวเลขในงบการเงิน โดยมีการกำหนดให้ยอดรวมของหมวดใดหมวดหนึ่งในงบการเงินเป็นร้อยละ 100 และเทียบว่ายอดรายการอื่นๆ เป็นร้อยละเท่าใดของยอดรวมในหมวดเดียวกัน เพื่อให้ตัวเลขแสดงความหมายที่ชัดเจนและสามารถเปรียบเทียบกันได้ (นุชจรี พิเชฐกุล, 2553)

2) การวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นการนำข้อมูลจาก 2 งวดบัญชีมาเปรียบเทียบกัน (Comparative Financial Statement) โดยดูว่าแต่ละรายการในงบการเงินมีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างจากปีก่อนอย่างไร (นุชจรี พิเชฐกุล, 2553)

3) การวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis) เป็นการนำข้อมูลที่ต้องการพิจารณาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสัดส่วนต่อกันเท่าใด โดยตัวแปรหนึ่งจะเป็นเศษ ตัวแปรอีกตัวหนึ่งเป็นส่วน และแสดงออกมาในรูปของเปอร์เซ็นต์สำหรับการจำแนกประเภทของอัตราส่วนทางการเงิน ตามลักษณะการวิเคราะห์ที่นิยมกันโดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท (ธานี หิรัญศรีมี และคณะ, 2552) ได้แก่

- อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) เป็นการวัดสภาพคล่องของกิจการหรือวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น

- อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity Ratio) เป็นการวัดประสิทธิภาพเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานของกิจการ

- อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ (Debt or Leverage Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการก่อหนี้ระยะยาวของกิจการ

- อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการหากำไรของกิจการ เป็นการวัดความสามารถในการดำเนินงานของกิจการว่าบรรลุเป้าหมายได้เพียงใด

4. เพื่อการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ในการวิเคราะห์ทางเลือก และตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณ กำไร (Cost-Volume-Profit Analysis) ได้แก่ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552)

- การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break-Even-Point Analysis) เพื่อคำนวณหาจำนวนหน่วยของสินค้าที่ขายหรือยอดขายที่ทำให้ยอดขายหรือรายได้ของกิจการเท่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด

- การวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาปริมาณขายหรือยอดขายที่จะทำให้คุ้มกับค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นและยังทำให้กิจการมีกำไรตามที่ต้องการ

2) การกำหนดราคาขาย การกำหนดราคาขายที่เหมาะสมมีความสำคัญต่อกำไรของกิจการ ทั้งนี้การกำหนดราคาขายจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ประกอบด้วย ต้นทุนสินค้า ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และราคาขายของคู่แข่ง

3) การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) สินค้าคงคลัง (Inventory) ประกอบด้วย วัสดุซึ่งอยู่ในสภาพของวัตถุดิบ วัสดุการผลิต อะไหล่ สินค้าที่อยู่ระหว่างการผลิต และสินค้าสำเร็จรูป การจัดการสินค้าคงคลังจึงประกอบด้วย

- การวิเคราะห์สินค้าคงคลัง เป็นการคำนวณหามูลค่าของสินค้าคงคลัง

- การกำหนดระดับปริมาณสินค้าคงคลังที่เหมาะสม เป็นการกำหนดจำนวนสินค้าคงคลังที่เหมาะสมสำหรับกิจการ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการขาดสินค้า หรือมีสินค้ามากเกินไป

- การกำหนดจุดสั่งซื้อ เป็นการพิจารณาหาจำนวนสินค้าคงคลังเพื่อทำการสั่งซื้อสินค้า โดยเมื่อสินค้าคงคลังลดจำนวนลงจนถึงระดับที่กำหนดไว้ก็จะทำการสั่งซื้อสินค้าทันที

4) ข้อมูลการตัดสินใจลงทุน เป็นการศึกษารเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่เกิดจากการลงทุนในโครงการต่างๆ เพื่อประเมินว่าโครงการนั้นก่อให้เกิดผลประโยชน์และเสียต้นทุนไปจำนวนเท่าใด โดยมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประเมิน ดังนี้ (อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์, 2555)

- การวิเคราะห์โดยใช้งวดระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) เป็นการพิจารณาโครงการลงทุนจากมูลค่าเงินลงทุนที่เสียไปกับระยะเวลาที่จะได้รับประโยชน์จากการลงทุนคืนกลับมาเร็วที่สุด

- การวิเคราะห์โดยใช้อัตราผลตอบแทนทางบัญชี (Accounting Rate of Return: ARR) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างกำไรสุทธิถัวเฉลี่ยกับเงินลงทุนสุทธิ โดยเลือกโครงการที่มีผลตอบแทนสูงสุด

- การวิเคราะห์โดยใช้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ คือผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละปีตลอดอายุโครงการกับมูลค่าปัจจุบันของเงินสดจ่ายออกไปของโครงการ โดยเลือกโครงการที่มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิมากกว่าศูนย์

- การวิเคราะห์โดยใช้อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (Internal Rate of Return: IRR) โดยการหาอัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ยที่จะนำไปปรับเงินสดที่ได้รับจากโครงการลงทุน ให้มีค่าเป็นปัจจุบันเท่ากับกระแสเงินสดจ่ายออกหรือเงินลงทุนสุทธิ เพื่อจะได้นำเงินทั้ง 2 ประเภทเปรียบเทียบกันได้ โดยเลือกโครงการที่มีค่า IRR มากกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำ และมีค่าสูงสุด

- การวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (Profitability Index: PI) โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับกับเงินลงทุนสุทธิ หรือเงินลงทุนเริ่มแรกของโครงการ โดยเลือกโครงการที่มีดัชนีความสามารถทำกำไรเป็นบวก และมีค่าสูงสุด

## 2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้รวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิรัชญา กำกาศ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ใช้แนวคิดทฤษฎีข้อมูลทางการบัญชีกับบทบาทของผู้บริหาร และระบบข้อมูลต้นทุนเพื่อการ



บริหาร เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หรือพนักงานบัญชีที่มีความเกี่ยวข้องกับจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารของกิจการกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตชิ้นส่วนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน จำนวน 34 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จากการศึกษาพบว่า กิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลต้นทุนและมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบต้นทุนของสินค้าและเพื่อใช้ในการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจ การจัดทำข้อมูลต้นทุนเสนอผู้บริหารเป็นการจัดทำตามระบบงานที่กำหนดไว้และมีการนำเสนอรายงานให้กับผู้บริหาร โดยผู้จัดทำนำเสนอและร่วมชี้แจงให้กับผู้บริหาร และส่งให้ผู้บริหารอ่านเอง การจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารที่ใช้ในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงาน กิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำวางแผนงบประมาณและการควบคุมงบประมาณ โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงกับงบประมาณที่กำหนดไว้ การจัดทำบัญชีตามความรับผิดชอบแบบศูนย์ต้นทุน การจัดทำรายงานแยกตามฝ่ายและแยกตามแผนก การจัดทำต้นทุนมาตรฐานและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลต่างระหว่างต้นทุนมาตรฐานกับต้นทุนจริง และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน โดยรวมในระดับมาก ส่วนการจัดทำข้อมูลต้นทุนที่ใช้ในการตัดสินใจ ส่วนใหญ่มีการจัดทำการวิเคราะห์ต้นทุนปริมาณและกำไร โดยวิธีส่วนเกิน การจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการวิเคราะห์และตัดสินใจในการเลือกผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก การกำหนดราคาสินค้าโดยใช้วิธีกำหนดราคาตามอุปสงค์ของลูกค้าและวิธีบวกกำไรที่ต้องการ มีการจัดทำต้นทุนมาตรฐาน ต้นทุนประมาณการและต้นทุนผันแปรในการกำหนดราคาสินค้า และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน โดยรวมในระดับมาก ปัญหาในการจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหาร คือ ค่าใช้จ่ายบางรายการยากต่อการจำแนกเป็นต้นทุนคงที่หรือต้นทุนผันแปร การกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายโรงงานยังเป็นอัตราที่ไม่ถูกต้อง และปัญหาเกี่ยวกับปริมาณการผลิตจริงไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้มีผลทำให้ต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่ประมาณไว้

**วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553)** ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการ ในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารธุรกิจ ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุทนต์ ลำพูน ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหน้าที่ทางการบริหาร โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ใช้งบการเงินและความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชี โดยเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามไปยังผู้บริหารคนไทยของทุกบริษัทในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุทนต์ ลำพูน จำนวน 17 แห่ง จากการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผนและด้านการควบคุมมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ด้านการตั้งราคาและด้านการตัดสินใจกลับมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง แต่ละด้านมีความต้องการใช้ข้อมูลทางด้านบัญชีไม่เท่ากันอาจขึ้นอยู่กับตำแหน่งงานของผู้บริหาร สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ของผู้บริหารและประเภทของธุรกิจ ผู้บริหารส่วนใหญ่

ของธุรกิจในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสพพรรณ ลำพูน ให้ความสำคัญกับการวางแผนและการควบคุมมากกว่าการสั่งการและการตัดสินใจ เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสพพรรณ ลำพูน ประกอบกิจการในลักษณะของโรงงานผลิต หรือเป็นการผลิตให้กับสำนักงานใหญ่ ซึ่งผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทอาจไม่ได้มีหน้าที่หลักในการตัดสินใจหรือสั่งการในด้านนโยบายโดยตรง ทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจและสั่งการน้อยกว่าด้านการวางแผนและควบคุม

วิไลพร ไชโย (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวางแผนกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจเบเกอรี่ในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้ทฤษฎีแนวคิดเรื่องข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการจัดการ แนวคิดเชิงกลยุทธ์ทางการตลาดขององค์กร และแนวคิดพัฒนากลยุทธ์ส่วนประสมการตลาด เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากเจ้าของกิจการ ผู้จัดการทั่วไป หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจเบเกอรี่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 22 ราย จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นธุรกิจเจ้าของคนเดียว มีพนักงานบัญชีของกิจการเป็นผู้จัดทำบัญชี การจัดทำบัญชีใช้ทั้งระบบบันทึกด้วยมือในสมุดและระบบคอมพิวเตอร์ร่วมกัน และมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีร่วมกับ โปรแกรมพื้นฐาน Microsoft Office สำหรับปัญหาต่าง ๆ คือ ปัญหาทางด้านการเงินพบว่า ระบบบัญชีไม่มีประสิทธิภาพทำให้ไม่ทราบต้นทุนที่แท้จริงซึ่งเป็นข้อด้อยในการวางแผนกลยุทธ์การแข่งขันด้านราคา ส่วนของปัญหาด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวางแผนกลยุทธ์การตลาดพบว่า ส่วนใหญ่ข้อมูลทางการบัญชีมีความล่าช้า เนื่องจากระบบข้อมูลและความถูกต้องของข้อมูล รองลงมาคือความสมบูรณ์ของสารสนเทศ ส่งผลให้เกิดความยุ่งยากในการพยากรณ์ข้อมูลในอนาคต (งบประมาณ) รวมถึงพนักงานบัญชีไม่มีความรู้ความสามารถทำให้ข้อมูลทางการบัญชีไม่ตรงกับความต้องการฝ่ายการตลาด ซึ่งส่งผลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการวางแผนการตลาด

กนกวรรณ ปีมหัทธัญ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุมของธุรกิจอุตสาหกรรมโรงสี ในจังหวัดนครสวรรค์ ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนและควบคุม และแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม วิธีการศึกษาใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือจากธุรกิจอุตสาหกรรมโรงสีข้าวในจังหวัดนครสวรรค์ที่เป็นบริษัทจำกัด จำนวน 18 ราย และข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต จากการศึกษาพบว่าในการจัดทำบัญชีของโรงสีข้าวในส่วนใหญ่อำนาจโดยใช้ระบบมือและระบบคอมพิวเตอร์ร่วมกัน ในการจัดทำบัญชี

ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันเสถียรภาพต่อกรมสรรพากรและเพื่อนำส่งงบการเงินประจำปีต่อสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ข้อมูลทางบัญชีที่ใช้ นอกเหนือจากงบการเงินคือ ทะเบียนคุมข้าวคงเหลือ ทะเบียนคุมการขายข้าว และทะเบียนคุมการซื้อข้าว การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีส่วนใหญ่ใช้ในการวางแผนด้านการเงิน คือการขายและการรับเงิน การซื้อและการจ่ายเงิน ด้านสินค้าคงเหลือ และด้านรายงานต้นทุนการผลิต สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการนำข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการวางแผนและควบคุม คือ ส่วนใหญ่บุคลากรทางการบัญชีไม่มีศักยภาพมากพอในการจัดเตรียมข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร และอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ความผันผวนของราคาข้าว การเปลี่ยนแปลงมาตรการหรือนโยบายของรัฐ เป็นต้น ทำให้การวางแผนด้านต่างๆ เช่น การจัดซื้อวัตถุดิบเป็นไปได้อย่าง ส่งผลถึงการควบคุมให้ เป็นไปตามแผนเป็นไปได้อย่างเช่นกัน

**โอบพร คงประเสริฐ (2547)** ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารของธุรกิจ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ใช้ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและงบการเงินของธุรกิจ และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารของธุรกิจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน สมุห์บัญชีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีของบริษัทที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน จำนวน 65 ราย จากการศึกษาพบว่า สิ่งที่กิจการคำนึงถึงมากที่สุดในการจัดทำบัญชีคือหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป กิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนการผลิต และงบกระแสเงินสดรายปี และมีการจัดทำงบการเงินระหว่างงวด โดยเฉพาะงบรายเดือนเพื่อใช้ในการบริหารกิจการ กิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร โดยจัดทำตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ รูปแบบของรายงานที่นำเสนอผู้บริหารเป็นลักษณะตัวเลขที่มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ รวมทั้งนำเสนอเป็นกราฟ มีการวิเคราะห์งบการเงินใช้วิธีวิเคราะห์แนวตั้งเปรียบเทียบกับงบการเงินงวดก่อนของกิจการ มีการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร และมีการวิเคราะห์งบกระแสเงินสด ผู้บริหารนำรายงานทางการบัญชีที่นำเสนอไปใช้ในระดั้มาก ปัญหาในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีได้แก่ พนักงานบัญชีมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ข้อมูลทางการบัญชีมีความล่าช้า ความยุ่งยากในการพยากรณ์ข้อมูลในอนาคต และผู้จัดทำบัญชีไม่สามารถนำเสนอข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารได้

## บทที่ 3

### ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

#### 3.1 ขอบเขตการศึกษา

##### 3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

##### 3.1.2 ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 401 ราย (สำนักบริการธุรกิจและการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2555: ออนไลน์) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.43

#### 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสอบถามจากเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการของธุรกิจสถานีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 401 ราย โดยส่งทางไปรษณีย์ เพื่อให้ทราบถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี พร้อมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดการส่งแบบสอบถามเป็นดังนี้

1) ผู้ศึกษาใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 401 ราย ซึ่งมีผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.96 ของประชากรทั้งหมด

2) ครั้งที่สอง ผู้ศึกษาใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และโทรศัพท์ติดตามไปยังกลุ่มประชากรที่ยังไม่ตอบกลับในครั้งแรก จำนวน 329 ราย และมีผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.98 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปรษณีย์ในครั้งที่ 2

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาสามารถเก็บแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.43 ของประชากรทั้งหมด

### 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

**ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

**ส่วนที่ 2** ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ ลักษณะของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ ผลผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่ายของกิจการ สินทรัพย์รวมของกิจการ และจำนวนพนักงานของกิจการ

**ส่วนที่ 3** ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ วิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการทำบัญชี การออกรายงานข้อมูลเพื่อการบริหาร รูปแบบการจัดทำรายงานที่นำเสนอผู้บริหาร วิธีการนำเสนอรายงานให้กับผู้บริหาร ปัจจัยในการพิจารณาซื้อน้ำมัน ปัจจัยในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

**ส่วนที่ 4** การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านการวางแผน (Planning) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลด้านการวางแผนงบประมาณดำเนินงาน และการวางแผนงบประมาณการเงิน

ด้านการสั่งการ (Directing) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้รายงานการรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน รายงานการสั่งซื้อน้ำมัน รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติประจำวัน เป็นต้น

ด้านการควบคุม (Controlling) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้รายงานการวิเคราะห์ตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อนของกิจการ และรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงินกับธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอื่นๆ

ด้านการตัดสินใจ (Decision Making) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้รายงานการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร ข้อมูลการกำหนดราคาขาย ข้อมูลการจัดการสินค้าคงคลัง และข้อมูลการตัดสินใจในการลงทุน

โดยแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด โดยมีคำตอบให้เลือกประกอบด้วย

คำถามขั้นที่ 1 เป็นการจัดทำรายงานหรือข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสำหรับการบริหารงาน โดยมี 2 คำตอบ คือ ทำ และไม่ทำ

คำถามขั้นที่ 2 เป็นการใช้รายงานในการบริหารงาน โดยคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ โดยแยกปัญหาเป็นด้านบุคลากร ด้านระบบงาน ด้านเทคโนโลยี และด้านอื่นๆ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบ (Pre-test) กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ ตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่น มีดังนี้ (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552)

0.00 - 0.20	ความเชื่อมั่นต่ำมากหรือไม่มี
0.21 - 0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41 - 0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71 - 1.00	ความเชื่อมั่นสูง

ผลของการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น แสดงในตารางที่ 3.1

### ตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability)

ข้อมูลแบบสอบถาม	Cronbach's alpha
การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง	0.955
ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง	0.932

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่าค่าความเชื่อมั่น โดยรวมอยู่ในช่วง 0.932-0.955 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่น ผลคือ แบบสอบถามนี้อยู่ในเกณฑ์ความเชื่อมั่นสูง

ดังนั้น จึงจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก) โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

### 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง และส่วนที่ 3 ข้อมูลการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง จะนำมาวิเคราะห์ในรูปความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 4 การใช้สารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารธุรกิจสถานีน้ำมันเชื้อเพลิง คำตอบของคำถามขั้นที่ 1 ที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานหรือข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสำหรับการบริหารงาน ทำการวิเคราะห์ในรูปความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ส่วนคำตอบของคำถามขั้นที่ 2 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สำหรับการนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายเชิงพรรณนา โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

ระดับการใช้	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ผลคะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

ค่าเฉลี่ย	ความหมายของค่าเฉลี่ย
4.50 – 5.00	มีเกณฑ์การใช้ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีเกณฑ์การใช้ในระดับมาก
2.50 – 3.49	มีเกณฑ์การใช้ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีเกณฑ์การใช้ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีเกณฑ์การใช้ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการบริหารงานของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สำหรับการนำเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายเชิงพรรณนา โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

ระดับปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1



ผลคะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้  
(ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

ค่าเฉลี่ย	ความหมายของค่าเฉลี่ย
4.50 – 5.00	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีปัญหาในระดับมาก
2.50 – 3.49	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

## บทที่ 4

### ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 401 ราย ผลปรากฏว่าสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้ 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 29.43 โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง (ตารางที่ 4.1-4.5)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ ลักษณะของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ ผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่ายของกิจการ สินทรัพย์รวมของกิจการ และจำนวนพนักงานของกิจการ (ตารางที่ 4.6-4.11)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ วิธีการจัดทำบัญชีของกิจการ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการทำบัญชี การออกรายงานข้อมูลเพื่อการบริหาร รูปแบบการจัดทำรายงานที่นำเสนอผู้บริหาร วิธีการนำเสนอรายงานให้กับผู้บริหาร ปัจจัยในการพิจารณาซื้อน้ำมัน และปัจจัยในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริมการตลาด (ตารางที่ 4.12-4.18)

ส่วนที่ 4 การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลด้านการวางแผน ข้อมูลด้านการสั่งการ ข้อมูลด้านการควบคุม และข้อมูลด้านการตัดสินใจ (ตารางที่ 4.19-4.38)

ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ (ตารางที่ 5.1-5.3)

ผลการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

#### 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ชาย	60	50.85
หญิง	58	49.15
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.85 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.15

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	11	9.32
31-40 ปี	40	33.90
41-50 ปี	43	36.44
มากกว่า 50 ปี	24	20.34
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.44 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.90 และมีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.34 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือ ปวส.	22	18.64
อนุปริญญาหรือ ปวส. หรือเทียบเท่า	14	11.86
ปริญญาตรี	73	61.87
สูงกว่าปริญญาตรี	9	7.63
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.87 รองลงมาคือ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาหรือ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 18.64 และระดับการศึกษาเป็นอนุปริญญาหรือ ปวส.หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 11.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงานที่ทำปัจจุบัน

ตำแหน่งงานที่ทำปัจจุบัน	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	34	28.81
ผู้จัดการ	84	71.19
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปัจจุบันปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 71.19 และเจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 28.81

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	18	15.26
5-10 ปี	53	44.91
11-15 ปี	16	13.56
มากกว่า 15 ปี	31	26.27
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.91 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.27 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.26 ตามลำดับ

#### 4.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามลักษณะของกิจการ

ลักษณะของกิจการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เจ้าของคนเดียว	25	21.19
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	38	32.20
บริษัทจำกัด	28	23.73
บริษัทมหาชน	11	9.32
สหกรณ์	16	13.56
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมา เป็นบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 23.73 และเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 21.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่  
จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	13	11.02
5-10 ปี	31	26.27
11-15 ปี	28	23.73
มากกว่า 15 ปี	46	38.98
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.98 รองลงมาคือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.27 และมีระยะเวลาในการดำเนินงาน 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวน และร้อยละของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่  
จำแนกตามทุนในการจดทะเบียนของกิจการ

ทุนจดทะเบียนของกิจการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ล้านบาท	45	38.14
5-20 ล้านบาท	50	42.37
21-40 ล้านบาท	8	6.78
มากกว่า 40 ล้านบาท	15	12.71
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนจำนวน 5-20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.37 รองลงมาคือมีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.14 และมีทุนจดทะเบียนมากกว่า 40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามผลิตภัณฑ์และบริการที่มีจำหน่ายหรือให้บริการ

ผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่ายหรือบริการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้ำมันเชื้อเพลิง/แก๊ส โซฮอล	118	100.00
ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น	23	19.49
ร้านมินิมาร์ท/ร้านสะดวกซื้อ	59	50.00
บริการล้างอัดฉีดเปลี่ยนน้ำมันเครื่อง	69	58.48
ร้านเบเกอรี่/ร้านกาแฟ	79	66.95
ร้านอาหาร	92	77.97
อื่นๆ*	4	3.39

หมายเหตุ \*อื่นๆ ได้แก่ ร้านจำหน่ายยางรถยนต์ จำนวน 1 ราย และไม่ระบุในแบบสอบถาม จำนวน 3 ราย

\*\* ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมดมีผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่ายหรือบริการเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง/แก๊ส โซฮอล คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาเป็นร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 77.97 และร้านเบเกอรี่/ร้านกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 66.95 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่  
จำแนกตามสินทรัพย์รวมของกิจการ

สินทรัพย์รวมของกิจการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ล้านบาท	37	31.35
10-30 ล้านบาท	46	38.98
31-50 ล้านบาท	26	22.03
51-100ล้านบาท	6	5.09
101-200 ล้านบาท	1	0.85
สูงกว่า 200 ล้านบาท	2	1.70
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีสินทรัพย์รวมของกิจการจำนวน 10-30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.98 รองลงมา คือ มีสินทรัพย์รวมของกิจการจำนวนน้อยกว่า 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.35 และมีสินทรัพย์รวมของกิจการจำนวน 31-50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่  
จำแนกตามจำนวนพนักงานของกิจการ

จำนวนพนักงานของกิจการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 คน	41	34.75
6-10 คน	38	32.20
11-20 คน	23	19.49
มากกว่า 20 คน	16	13.56
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 6 คนคิดเป็นร้อยละ 34.75รองลงมา คือ มีจำนวน 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20และจำนวน 11-20 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 ตามลำดับ



#### 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่  
จำแนกตามการจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงิน

การจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จัดทำ	109	92.37
ไม่จัดทำ	9	7.63
<b>รวม</b>	<b>118</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 92.37 และไม่จัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 7.63

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่  
จัดทำบัญชี จำแนกตามผู้จัดทำบัญชีของกิจการ (n=109)

ผู้จัดทำบัญชีของกิจการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
พนักงานบัญชีของกิจการ	29	26.61
สำนักงานบัญชี	74	67.89
พนักงานบัญชีของกิจการและสำนักงานบัญชี	1	0.92
เจ้าของกิจการ	1	0.92
ไม่ระบุในแบบสอบถาม	4	3.66
<b>รวม</b>	<b>109</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ผู้จัดทำบัญชีจะเป็นสำนักงานบัญชี คิดเป็นร้อยละ 67.89 รองลงมา คือ พนักงานบัญชีของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 26.61พนักงานบัญชีของกิจการและสำนักงานบัญชีทำร่วมกันและเจ้าของกิจการทำเอง คิดเป็นร้อยละ 0.92เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่  
จัดทำบัญชี จำแนกตามเหตุผลในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร  
(n=109)

เหตุผลในการจัดทำข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหาร	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
จัดทำตามคำสั่งของผู้บริหาร	38	34.86
จัดทำตามระยะเวลาที่กำหนดไว้	51	46.79
ผู้จัดทำนำเสนอเอง	11	10.09
ไม่ระบุในแบบสอบถาม	9	8.26
<b>รวม</b>	<b>109</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 46.79 รองลงมาจัดทำตามคำสั่งของผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 34.86 และผู้จัดทำนำเสนอเอง คิดเป็นร้อยละ 10.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่  
จัดทำบัญชี จำแนกตามรูปแบบการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีที่นำเสนอให้กับผู้บริหาร  
(n=109)

รูปแบบการจัดทำข้อมูลบัญชี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รายงานที่นำเสนอเป็นกราฟ	10	9.17
รายงานที่นำเสนอเป็นตัวเลขมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ	84	77.06
รายงานที่ไม่เป็นจำนวนเงิน	6	5.51
รายงานตัวเลขไม่มีการวิเคราะห์	1	0.92
ไม่ระบุในแบบสอบถาม	8	7.34
<b>รวม</b>	<b>109</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่จัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชีที่นำเสนอให้กับผู้บริหารในรูปแบบของรายงานที่เป็นตัวเลขมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 77.06 รองลงมา คือ เป็นรายงานที่นำเสนอเป็นกราฟคิดเป็นร้อยละ 9.17 และรายงานที่ไม่เป็นจำนวนเงินคิดเป็นร้อยละ 5.51 ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.16** แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่จัดทำบัญชี จำแนกตามวิธีการนำเสนอรายงานข้อมูลทางการบัญชีให้กับผู้บริหาร (n=109)

วิธีการนำเสนอรายงานข้อมูลทางการบัญชี	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ส่งให้ผู้บริหารอ่านเอง	11	10.09
ผู้จัดทำนำเสนอและชี้แจงรายงานให้กับผู้บริหาร	20	18.35
ส่งให้ผู้บริหารอ่านและผู้จัดทำชี้แจงให้กับผู้บริหาร	75	68.81
จัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานข้อมูล	1	0.92
ไม่ระบุในแบบสอบถาม	2	1.83
<b>รวม</b>	<b>109</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ใช้วิธีการนำเสนอรายงานข้อมูลทางการบัญชีให้กับผู้บริหาร โดยส่งให้ผู้บริหารอ่านและผู้จัดทำชี้แจงรายงานให้กับผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 68.81 รองลงมาใช้วิธีผู้จัดทำนำเสนอเอง และชี้แจงรายงานให้กับผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 18.35 และวิธีส่งให้ผู้บริหารอ่านเอง คิดเป็นร้อยละ 10.09 ตามลำดับ

Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่จัดทำบัญชี จำแนกตามข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง (n=109)

ข้อมูลในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมัน	ใช้พิจารณา		ไม่ใช้พิจารณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แนวโน้มราคาน้ำมัน	78	71.56	31	28.44	109	100.00
ปริมาณน้ำมันคงเหลือ	100	91.74	9	8.26	109	100.00
ระยะเวลาในการให้เครดิต	46	42.20	63	57.80	109	100.00
ค่าขนส่งน้ำมัน (ระยะทาง)	45	41.28	64	58.72	109	100.00
อื่นๆ**	4	3.67	105	96.33	109	100.00

หมายเหตุ \*ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

\*\*อื่นๆ ระบุในแบบสอบถามคือ คุณภาพน้ำมันจำนวน 1 ราย ไม่ระบุในแบบสอบถามจำนวน 3 ราย

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลปริมาณน้ำมันคงเหลือในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็นร้อยละ 91.74 รองลงมาใช้แนวโน้มราคาน้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็นร้อยละ 71.56 และระยะเวลาในการให้เครดิต คิดเป็นร้อยละ 42.20 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่จัดทำบัญชี จำแนกตามข้อมูลในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริมการตลาด (Promotion) (n=109)

ข้อมูลในการกำหนดราคาขาย และการส่งเสริมการตลาด(Promotion)	ใช้พิจารณา		ไม่ใช้พิจารณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราคาขายของปั้มน้ำมันคู่แข่ง	62	56.88	47	43.12	109	100.00
ต้นทุนการซื้อน้ำมัน	75	68.81	34	31.19	109	100.00
ภาษี	48	44.04	61	55.96	109	100.00
ค่าการตลาด (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	50	45.87	59	54.13	109	100.00
ค่าขนส่งน้ำมัน	54	49.54	55	50.46	109	100.00
อัตรากำไรที่ต้องการ	40	36.70	69	63.30	109	100.00
กลุ่มลูกค้าผู้ใช้บริการ	55	50.46	54	49.54	109	100.00
นโยบายของรัฐบาล	84	77.06	25	22.94	109	100.00
ตามที่บริษัทแม่กำหนด	1	0.92	108	99.08	109	100.00
อื่นๆ**	5	4.59	104	95.41	109	100.00

หมายเหตุ \* ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

\*\*อื่นๆ ไม่ระบุในแบบสอบถามจำนวน 5 ราย

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริมการตลาด (Promotion) คิดเป็นร้อยละ 77.06 รองลงมาเป็นต้นทุนการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็นร้อยละ 68.81 และราคาขายของปั้มน้ำมันคู่แข่ง คิดเป็นร้อยละ 56.88 ตามลำดับ

#### 4.4 การจัดทำและระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการบริหารงานของธุรกิจ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการ  
จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีจำแนกตามรายงานข้อมูลเพื่อการวางแผน

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการวางแผน	จัดทำ		ไม่จัดทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนงบประมาณดำเนินการ						
1) รายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน	96	88.07	13	11.93	109	100.00
2) รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน	96	88.07	13	11.93	109	100.00
3) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายเช่น ค่าส่งเสริมการขาย	92	84.40	17	15.60	109	100.00
4) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร	92	84.40	17	15.60	109	100.00
5) รายงานงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร	94	86.24	15	13.76	109	100.00
6) รายงานประมาณการกำไรขาดทุน	92	84.40	17	15.60	109	100.00
การวางแผนงบประมาณการเงิน						
1) รายงานงบประมาณกระแสเงินสด	82	75.23	27	24.77	109	100.00
2) รายงานประมาณการงบดุล หรือ งบแสดง ฐานะ การเงิน	81	74.31	28	25.69	109	100.00
3) รายงานงบประมาณเงินลงทุน เช่นแผนการ จัดซื้อที่ดินเพื่อขยายกิจการ	63	57.80	46	42.20	109	100.00
<b>รวม</b>		<b>80.33</b>		<b>19.67</b>		<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีด้านการวางแผนคือ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันและรายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน คิดเป็นร้อยละ 88.07 เท่ากัน รองลงมาคือ รายงานงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 86.24 รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารและรายงานประมาณการกำไรขาดทุน คิดเป็นร้อยละ 84.40 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีจำแนกตามรายงานข้อมูลเพื่อการสั่งการ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการสั่งการ	จัดทำ		ไม่จัดทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน	107	98.17	2	1.83	109	100.00
2) รายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด	104	95.41	5	4.59	109	100.00
3) รายงานการขายน้ำมันประจำวัน	106	97.25	3	2.75	109	100.00
4) รายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมัน	103	94.50	6	5.50	109	100.00
5) รายงานการระเหยน้ำมันประจำวัน	95	87.16	14	12.84	109	100.00
6) รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวัน	106	97.25	3	2.75	109	100.00
7) รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน	106	97.25	3	2.75	109	100.00
8) รายงานสต็อกน้ำมันประจำเดือน	106	97.25	3	2.75	109	100.00
9) รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติประจำวัน	89	81.65	20	18.35	109	100.00
<b>รวม</b>		<b>93.99</b>		<b>6.01</b>		<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีด้านการสั่งการคือ รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 98.17 รองลงมาคือรายงานการขายน้ำมันประจำวัน รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวัน รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน และรายงานสต็อกน้ำมันประจำเดือนคิดเป็นร้อยละ 97.25 เท่ากันและรายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมัน คิดเป็นร้อยละ 94.50 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีจำแนกตามรายงานข้อมูลเพื่อการควบคุม

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านการควบคุม	จัดทำ		ไม่จัดทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ						
1) เงินสดรับ-เงินสดจ่าย	73	66.97	36	33.03	109	100.00
2) รายได้จากการขาย	94	86.24	15	13.76	109	100.00
3) ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน)	95	87.16	14	12.84	109	100.00
4) ค่าใช้จ่ายในการขาย	99	90.83	10	9.17	109	100.00
5) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	99	90.83	10	9.17	109	100.00
รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปัจจุบันกับปีก่อนของกิจการ						
1) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน เป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	81	74.31	28	25.69	109	100.00
2) รายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม/ทิศทางของ รายการต่างๆในงบการเงินกับข้อมูลปีฐาน (วิเคราะห์แนวนอน)	66	60.55	43	39.45	109	100.00
3) รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน						
3.1) วัตถุประสงค์ล่อง	71	65.14	38	34.86	109	100.00
3.2) วัตถุประสงค์สภาพในการดำเนินงาน	70	64.22	39	35.78	109	100.00
3.3) วัตถุประสงค์ความสามารถในการก่อหนี้	67	61.47	42	38.53	109	100.00
3.4) วัตถุประสงค์ความสามารถในการทำกำไร	51	46.79	58	53.21	109	100.00
3.5) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบ การเงิน กับธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอื่นๆ	78	71.56	31	28.44	109	100.00
<b>รวม</b>		<b>72.17</b>		<b>27.83</b>		<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีด้านการควบคุมเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณและรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 90.83 เท่ากัน รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน)



เปรียบเทียบกับงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 87.16 และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของรายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 86.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีจำแนกตามรายงานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	จัดทำ		ไม่จัดทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร						
1) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันรวม	83	76.15	26	23.85	109	100.00
2) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันแยกแต่ละประเภท	71	65.14	38	30.90	109	100.00
3) รายงานการวิเคราะห์ปริมาณการขายน้ำมันถึงจุดคุ้มทุน	73	66.97	36	33.03	109	100.00
4) รายงานการวิเคราะห์ปริมาณการขายเพื่อให้ได้กำไรตามที่ต้องการ	74	67.89	35	32.11	109	100.00
ข้อมูลกำหนดราคาขาย						
1) รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมัน	85	77.98	24	22.02	109	100.00
2) รายงานค่าการตลาดของกิจการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	83	76.15	26	23.85	109	100.00
3) รายงานข้อมูลราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทย	69	63.30	40	36.70	109	100.00
4) ราคาขายของสถานีบริการน้ำมันคู่แข่ง	74	67.89	35	32.11	109	100.00
ข้อมูลการจัดการสินค้าคงคลัง						
1) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวัน	81	74.31	28	25.69	109	100.00
2) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำเดือน	81	74.31	28	25.69	109	100.00
3) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำปี	83	76.15	35	26.00	109	100.00
4) รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ	91	83.49	18	16.51	109	100.00

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	จัดทำ		ไม่จัดทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลการตัดสินใจในการลงทุน						
1) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้งวด ระยะเวลาคืนทุน (PB)	34	31.19	75	68.81	109	100.00
2) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ ผลตอบแทนทางบัญชี (ARR)	32	23.36	77	70.64	109	100.00
3) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้มูลค่า ปัจจุบันสุทธิ(NPV)	34	31.19	75	68.81	109	100.00
4) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตรา ผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (IRR)	34	31.19	75	68.81	109	100.00
5) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนี ความสามารถในการทำกำไร (NPV)	35	32.11	74	67.89	109	100.00
<b>รวม</b>		<b>60.28</b>		<b>39.72</b>		<b>100.00</b>

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีด้านการตัดสินใจคือ รายงานปริมาณ น้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อจัดการสินค้าคงคลังคิดเป็นร้อยละ 83.49 รองลงมาคือรายงาน ต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย คิดเป็นร้อยละ 77.98 และรายงานการวิเคราะห์ต้นทุน การซื้อน้ำมันรวมเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร รายงานค่าการตลาดของ กิจการ(ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)ในการกำหนดราคาขายและรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือ ประจำปีเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังคิดเป็นร้อยละ 76.15 เท่ากัน ตามลำดับ

Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผนของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการวางแผน	ระดับการใช้ในการบริหารงาน						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
<b>การวางแผนงบประมาณดำเนินการ</b>							
1) รายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน	37 (38.55)	48 (50.00)	8 (8.33)	2 (2.08)	1 (1.04)	96 (100.00)	4.23 (มาก)
2) รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน	41 (42.71)	48 (50.00)	6 (6.25)	0 (0.00)	1 (1.04)	96 (100.00)	4.33 (มาก)
3) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย เช่น ค่าส่งเสริมการขาย	15 (16.30)	55 (59.78)	14 (15.22)	1 (1.09)	7 (7.61)	92 (100.00)	3.76 (มาก)
4) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร	20 (21.74)	55 (59.78)	12 (13.04)	2 (2.18)	3 (3.26)	92 (100.00)	3.95 (มาก)
5) รายงานงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร	11 (11.70)	58 (61.70)	21 (22.34)	2 (2.13)	2 (2.13)	94 (100.00)	3.79 (มาก)
6) รายงานประมาณการงบกำไรขาดทุน	27 (29.35)	56 (60.87)	7 (7.61)	0 (0.00)	2 (2.17)	92 (100.00)	4.15 (มาก)
<b>การวางแผนงบประมาณการเงิน</b>							
1) รายงานงบประมาณกระแสเงินสด	14 (17.07)	54 (65.85)	13 (15.86)	1 (1.22)	0 (0.00)	82 (100.00)	3.99 (มาก)
2) รายงานประมาณการงบดุล (งบแสดงฐานะการเงิน)	8 (9.88)	54 (66.67)	16 (19.75)	2 (2.47)	1 (1.23)	81 (100.00)	3.81 (มาก)
3) รายงานงบประมาณเงินลงทุน เช่น แผนการจัดซื้อที่ดินเพื่อขยายกิจการ	4 (6.35)	29 (46.03)	25 (39.68)	3 (4.76)	2 (3.18)	63 (100.00)	3.48 (ปานกลาง)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>3.96 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการวางแผน โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่ามีการใช้รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ใน

ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.33) รองลงมาคือรายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.23) และรายงานประมาณการงบกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการสั่งการ	ระดับการใช้ในการบริหารงาน					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1) รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน	54 (50.47)	43 (40.19)	9 (8.41)	1 (0.93)	0 (0.00)	107 (100.00)	4.40 (มาก)
2) รายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด	44 (42.31)	52 (50.00)	8 (7.69)	0 (0.00)	0 (0.00)	104 (100.00)	4.35 (มาก)
3) รายงานการขายน้ำมันประจำวัน	55 (51.88)	43 (40.57)	8 (7.55)	0 (0.00)	0 (0.00)	106 (100.00)	4.44 (มาก)
4) รายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมัน	32 (31.07)	52 (50.49)	18 (17.48)	0 (0.00)	1 (0.96)	103 (100.00)	4.11 (มาก)
5) รายงานการระเหยน้ำมันประจำวัน	28 (29.47)	47 (49.47)	15 (15.79)	2 (2.11)	3 (3.16)	95 (100.00)	4.00 (มาก)
6) รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวัน	40 (37.74)	52 (49.06)	12 (11.32)	2 (1.88)	0 (0.00)	106 (100.00)	4.23 (มาก)
7) รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน	34 (32.08)	45 (42.45)	25 (23.58)	2 (1.89)	0 (0.00)	106 (100.00)	4.05 (มาก)
8) รายงานสต็อกน้ำมันประจำเดือน	30 (28.30)	50 (47.17)	21 (19.81)	5 (4.72)	0 (0.00)	106 (100.00)	3.99 (มาก)
9) รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติประจำวัน	27 (30.34)	30 (33.71)	20 (22.47)	8 (8.99)	4 (4.49)	89 (100.00)	3.76 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>4.16 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.24 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการสั่งการ โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่ามีการใช้รายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) รองลงมาคือข้อมูลรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.40) และรายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.35) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมของ  
ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการควบคุม	ระดับการใช้ในการบริหารงาน					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ							
1)งบกระแสเงินสด	10 (13.70)	49 (67.12)	11 (15.07)	2 (2.74)	1 (1.37)	73 (100.00)	3.89 (มาก)
2)รายได้จากการขาย	26 (27.66)	58 (60.64)	10 (10.64)	0 (0.00)	1 (1.06)	94 (100.00)	4.14 (มาก)
3)ต้นทุนสินค้าที่ขาย(น้ำมัน)	27 (28.42)	54 (56.84)	11 (11.58)	2 (2.11)	1 (1.05)	95 (100.00)	4.09 (มาก)
4)ค่าใช้จ่ายในการขาย	22 (22.22)	65 (65.66)	10 (10.10)	2 (2.02)	0 (0.00)	99 (100.00)	4.08 (มาก)
5)ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	28 (28.28)	56 (56.57)	12 (12.12)	2 (2.02)	1 (1.01)	99 (100.00)	4.09 (มาก)
รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อนของกิจการ							
1)รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมใน งบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	31 (38.27)	41 (50.62)	8 (9.88)	0 (0.00)	1 (1.23)	81 (100.00)	4.25 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม/ ทิศทางของรายการต่างๆ ในงบ การเงินกับข้อมูลพื้นฐาน (วิเคราะห์ แนวนอน)	13 (19.70)	29 (43.94)	23 (34.85)	0 (0.00)	1 (1.51)	66 (100.00)	3.80 (มาก)
3)รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน							
3.1) วัตถุประสงค์ต้อง	23 (32.39)	26 (36.62)	21 (29.58)	0 (0.00)	1 (1.41)	71 (100.00)	3.99 (มาก)
3.2) วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	22 (31.43)	35 (50.00)	11 (15.71)	1 (1.43)	1 (1.43)	70 (100.00)	4.09 (มาก)
3.3) วัดความสามารถในการก่อหนี้	12 (17.91)	32 (47.76)	19 (28.36)	1 (1.49)	3 (4.48)	67 (100.00)	3.73 (มาก)
3.4) วัดความสามารถในการทำกำไร	14 (27.45)	22 (43.14)	14 (27.45)	0 (0.00)	1 (1.96)	51 (100.00)	3.94 (มาก)

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการควบคุม	ระดับการใช้ในการบริหารงาน					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ							
4) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงินกับธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอื่นๆ	15 (19.23)	37 (47.44)	21 (26.92)	2 (2.56)	3 (3.85)	78 (100.00)	3.76 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>4.01 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการควบคุม โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่ามีการใช้รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ(เปอร์เซ็นต์)อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25)รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณรายได้จากการขาย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14)รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณต้นทุนสินค้าที่ขาย(น้ำมัน)รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร และรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09 เท่ากัน) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	ระดับการใช้ในการบริหารงาน					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
<b>ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร</b>							
1) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อ น้ำมันรวม	25 (30.12)	43 (51.81)	14 (16.87)	0 (0.00)	1 (1.20)	83 (100.00)	4.10 (มาก)
2) รายการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อ น้ำมันแยกแต่ละประเภท	10 (14.08)	35 (49.30)	26 (36.62)	0 (0.00)	0 (0.00)	71 (100.00)	3.77 (มาก)
3) รายงานการวิเคราะห์การขายน้ำมัน ถึงจุดคุ้มทุน	19 (26.03)	35 (47.95)	18 (24.66)	0 (0.00)	1 (1.36)	73 (100.00)	3.97 (มาก)
4) รายงานการวิเคราะห์ปริมาณการ ขายเพื่อให้ได้กำไรตามเป้าหมาย	17 (22.97)	38 (51.35)	15 (20.27)	3 (4.06)	1 (1.35)	74 (100.00)	3.91 (มาก)
<b>ข้อมูลการกำหนดราคาขาย</b>							
1) รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมัน	32 (37.65)	43 (50.59)	9 (10.59)	1 (1.17)	0 (0.00)	85 (100.00)	4.25 (มาก)
2) รายงานค่าการตลาดของกิจการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	28 (33.73)	39 (46.99)	15 (18.07)	1 (1.21)	0 (0.00)	83 (100.00)	4.13 (มาก)
3) รายงานข้อมูลราคาน้ำมันสำเร็จรูป ของไทย	8 (11.59)	32 (46.38)	28 (40.58)	1 (1.45)	0 (0.00)	69 (100.00)	3.68 (มาก)
4) ราคาขายของสถานีบริการน้ำมัน คู่แข่งชั้น	20 (27.03)	33 (44.59)	18 (24.32)	3 (4.06)	0 (0.00)	74 (100.00)	3.95 (มาก)
<b>การจัดการสินค้าคงคลัง</b>							
1) รายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำวัน	30 (37.04)	43 (53.09)	6 (7.41)	1 (1.23)	1 (1.23)	81 (100.00)	4.23 (มาก)
2) รายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำเดือน	16 (19.75)	44 (54.32)	16 (19.75)	2 (2.47)	3 (3.71)	81 (100.00)	3.84 (มาก)
3) รายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำปี	24 (28.92)	38 (45.78)	18 (21.69)	1 (1.20)	2 (2.41)	83 (100.00)	3.98 (มาก)
4) รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อน การสั่งซื้อ	38 (41.76)	40 (43.96)	11 (12.08)	1 (1.10)	1 (1.10)	91 (100.00)	4.24 (มาก)

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	ระดับการใช้ในการบริหารงาน					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
<b>ข้อมูลการตัดสินใจในการลงทุน</b>							
1) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้งวด ระยะเวลาคืนทุน(PB)	8 (23.53)	13 (38.24)	10 (29.41)	2 (5.88)	1 (2.94)	34 (100.00)	3.74 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตรา ผลตอบแทนทางบัญชี(ARR)	7 (21.88)	13 (40.63)	9 (28.13)	2 (6.24)	1 (3.12)	32 (100.00)	3.72 (มาก)
3) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้มูลค่า ปัจจุบันสุทธิ(NPV)	9 (26.47)	10 (29.41)	9 (26.47)	5 (14.71)	1 (2.94)	34 (100.00)	3.62 (มาก)
4) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตรา ผลตอบแทนจากโครงการลงทุน(IRR)	8 (23.53)	13 (38.24)	10 (29.41)	2 (5.88)	1 (2.94)	34 (100.00)	3.74 (มาก)
5) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนี ความสามารถในการทำกำไร(PI)	16 (45.71)	7 (20.00)	10 (28.57)	2 (5.72)	0 (0.00)	35 (100.00)	4.06 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>3.98 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.26 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด เชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการตัดสินใจ โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับ การใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่ามีการใช้รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนด ราคาขายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) รองลงมาคือรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ เพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.24) และรายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.23) ตามลำดับ



ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูล  
สารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผนจำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบ  
แบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการวางแผน	ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม	
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี		
การวางแผนงบประมาณดำเนินการ						
1) รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	17 (17.71)	43 (44.79)	13 (13.54)	23 (23.96)	96 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.23 (มาก)	4.46 (มาก)	4.26 (มาก)	4.23 (มาก)
2) รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	17 (17.71)	43 (44.79)	13 (13.54)	23 (23.96)	96 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.18 (มาก)	4.37 (มาก)	4.46 (มาก)	4.30 (มาก)	4.33 (มาก)
3) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย	จำนวน (ร้อยละ)	12 (13.04)	40 (43.48)	14 (15.22)	26 (28.26)	92 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.76 (มาก)	3.61 (มาก)	3.91 (มาก)	3.96 (มาก)	3.76 (มาก)
4) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร	จำนวน (ร้อยละ)	17 (18.48)	41 (44.57)	11 (11.96)	23 (25.00)	92 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	3.83 (มาก)	4.27 (มาก)	4.09 (มาก)	3.95 (มาก)
5) รายงานประมาณเกี่ยวกับบุคลากร	จำนวน (ร้อยละ)	15 (15.96)	43 (45.74)	13 (13.83)	23 (24.47)	94 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.67 (มาก)	3.84 (มาก)	3.92 (มาก)	3.70 (มาก)	3.79 (มาก)
6) รายงานประมาณการกำไรขาดทุน	จำนวน (ร้อยละ)	17 (18.48)	42 (45.65)	11 (11.96)	22 (23.91)	92 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.94 (มาก)	4.05 (มาก)	4.45 (มาก)	4.36 (มาก)	4.15 (มาก)

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการวางแผน	ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม	
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี		
การวางแผนงบประมาณการเงิน						
1) รายงานงบประมาณกระแสเงินสด	จำนวน (ร้อยละ)	14 (17.07)	42 (51.22)	7 (8.54)	19 (23.17)	82 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.64 (มาก)	4.02 (มาก)	4.29 (มาก)	4.05 (มาก)	3.99 (มาก)
2) รายงานประมาณการงบดุล (งบแสดงฐานะการเงิน)	จำนวน (ร้อยละ)	14 (17.28)	37 (45.68)	9 (11.11)	21 (25.93)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.71 (มาก)	3.86 (มาก)	3.67 (มาก)	3.86 (มาก)	3.81 (มาก)
3) รายงานงบประมาณเงินลงทุนเช่น แผนการจัดซื้อที่ดินเพื่อขยายกิจการ	จำนวน (ร้อยละ)	10 (15.87)	31 (49.21)	9 (14.29)	13 (20.63)	63 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.40 (ปานกลาง)	3.65 (มาก)	2.78 (ปานกลาง)	3.62 (มาก)	3.48 (ปานกลาง)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>					<b>3.96 (มาก)</b>	

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงน้อยกว่า 5 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) รองลงมาคือรายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) และรายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5-10 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.37) รองลงมาคือรายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.23) และรายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 11-15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันและรายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.46 เท่ากัน) รองลงมาคือ

รายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.45) และรายงานงบประมาณกระแสเงินสดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.29) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า 15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.36) รองลงมาคือรายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.30) และรายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตั้งการจำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการตั้งการ		ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม
		น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี	
1) รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	18 (16.82)	50 (46.73)	13 (12.15)	26 (24.30)	107 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.06 (มาก)	4.32 (มาก)	4.54 (มากที่สุด)	4.73 (มากที่สุด)	4.40 (มาก)
2) รายงานการสั่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด	จำนวน (ร้อยละ)	17 (16.35)	50 (48.08)	11 (10.58)	26 (25.00)	104 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.12 (มาก)	4.34 (มาก)	4.09 (มาก)	4.62 (มากที่สุด)	4.35 (มาก)
3) รายงานการขายน้ำมันประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	18 (16.98)	51 (48.11)	13 (12.26)	24 (22.64)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.22 (มาก)	4.43 (มาก)	4.46 (มาก)	4.63 (มากที่สุด)	4.44 (มาก)
4) รายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	18 (17.48)	50 (48.54)	11 (10.68)	24 (23.30)	103 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.10 (มาก)	3.91 (มาก)	4.29 (มาก)	4.11 (มาก)
5) รายงานการระเหยน้ำมันประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	16 (16.84)	44 (46.32)	13 (13.68)	22 (23.16)	95 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.19 (มาก)	3.87 (มาก)	3.54 (มาก)	4.43 (มาก)	4.00 (มาก)

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการสังการ		ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม
		น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี	
6) รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมัน ประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	18 (16.98)	51 (48.11)	13 (12.26)	24 (22.64)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.78 (มาก)	4.25 (มาก)	4.15 (มาก)	4.71 (มากที่สุด)	4.23 (มาก)
7) รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	18 (16.98)	51 (48.11)	13 (12.26)	24 (22.64)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.83 (มาก)	4.04 (มาก)	3.62 (มาก)	4.46 (มาก)	4.05 (มาก)
8) รายงานสต็อกน้ำมันประจำเดือน	จำนวน (ร้อยละ)	18 (17.14)	51 (48.57)	13 (12.38)	23 (21.90)	105 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	3.92 (มาก)	3.16 (ปานกลาง)	4.61 (มากที่สุด)	3.99 (มาก)
9) รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติ ประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	15 (16.85)	40 (44.94)	13 (14.61)	21 (23.60)	89 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.73 (มาก)	3.68 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	4.19 (มาก)	3.76 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>						<b>4.16 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงน้อยกว่า 5 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสังการ อัน ได้แก่ รายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) รองลงมาคือรายงานการระเหยน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) และรายงานการส่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5-10 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสังการ อัน ได้แก่ รายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.43) รองลงมาคือรายงานการส่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.34) และรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 11-15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสั่งการ อันได้แก่ รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) รองลงมาคือรายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.46) และรายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า 15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสั่งการ อันได้แก่ รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.73) รองลงมาคือรายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.71) และรายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63) ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.29** แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมจําแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อควบคุม	ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม	
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี		
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ						
1) เงินสดรับ - เงินสดจ่าย	จำนวน (ร้อยละ)	16 (21.92)	31 (42.47)	8 (10.96)	18 (24.66)	73 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.56 (มาก)	3.84 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	4.00 (มาก)	3.89 (มาก)
2) รายได้จากการขาย	จำนวน (ร้อยละ)	17 (18.09)	41 (43.62)	12 (12.77)	24 (25.53)	94 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	4.12 (มาก)	4.42 (มาก)	4.25 (มาก)	4.14 (มาก)

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อควบคุม	ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม	
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี		
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ						
3) ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน)	จำนวน (ร้อยละ)	17 (17.89)	41 (43.16)	13 (13.68)	24 (25.26)	95 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.76 (มาก)	4.07 (มาก)	4.08 (มาก)	4.38 (มาก)	4.09 (มาก)
4) ค่าใช้จ่ายในการขาย	จำนวน (ร้อยละ)	17 (17.17)	44 (44.44)	11 (11.11)	27 (27.27)	99 100.00
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	4.02 (มาก)	4.55 (มากที่สุด)	4.15 (มาก)	4.08 (มาก)
5) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	จำนวน (ร้อยละ)	17 (17.17)	44 (44.44)	11 (11.11)	27 (27.27)	99 100.00
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.09 (มาก)	4.36 (มาก)	4.04 (มาก)	4.09 (มาก)
รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อนของกิจการ						
1) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบ การเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	จำนวน (ร้อยละ)	13 (16.05)	37 (45.68)	10 (12.35)	21 (25.93)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.35 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	4.10 (มาก)	4.25 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม/ ทิศทางของรายการต่างๆ ในงบการเงิน ปีฐาน(วิเคราะห์แนวนอน)	จำนวน (ร้อยละ)	12 (18.18)	24 (36.36)	9 (13.64)	21 (31.82)	66 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.83 (มาก)	4.00 (มาก)	3.56 (มาก)	3.67 (มาก)	3.80 (มาก)
รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน						
1) วัตถุประสงค์	จำนวน (ร้อยละ)	12 (16.90)	32 (45.07)	9 (12.68)	18 (25.35)	71 100.00
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.92 (มาก)	4.06 (มาก)	4.44 (มาก)	3.67 (มาก)	3.99 (มาก)

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อควบคุม		ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม
		น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี	
รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน(ต่อ)						
2) วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	จำนวน	11	32	9	18	70
	ร้อยละ	(15.71)	(45.71)	(12.86)	(25.71)	(100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.09 (มาก)	4.16 (มาก)	4.33 (มาก)	3.83 (มาก)	4.09 (มาก)
3) วัดความสามารถในการก่อหนี้	จำนวน	11	29	9	18	67
	ร้อยละ	(16.42)	(43.28)	(13.43)	(26.87)	(100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.55 (มาก)	3.69 (มาก)	4.22 (มาก)	3.67 (มาก)	3.73 (มาก)
4) วัดความสามารถในการทำกำไร	จำนวน	5	25	5	16	51
	ร้อยละ	(9.80)	(49.02)	(9.80)	(31.37)	(100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.40 (ปานกลาง)	4.16 (มาก)	3.80 (มาก)	3.81 (มาก)	3.94 (มาก)
รายงานอื่นๆ						
1) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงินกับธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอื่นๆ	จำนวน	11	37	11	19	78
	ร้อยละ	(14.10)	(47.44)	(14.10)	(24.36)	(100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.64 (มาก)	3.70 (มาก)	4.00 (มาก)	3.79 (มาก)	3.76 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>						<b>4.01 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงน้อยกว่า 5 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณและรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ(เปอร์เซ็นต์)อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากัน) และรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดสภาพคล่องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.92) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5-10 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อัน ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.35) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยวัดความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.16 เท่ากัน) และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงรายได้จากการขาย เปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 11-15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อัน ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) รองลงมาคือ รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเงินสดรับ-เงินสดจ่ายเปรียบเทียบกับงบประมาณ และรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50 เท่ากัน) และรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยวัดสภาพคล่องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง มากกว่า 15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อัน ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงต้นทุนสินค้าที่ขาย(น้ำมัน)เปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38) รองลงมาคือ รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงรายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการขาย เปรียบเทียบกับงบประมาณ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved



ตารางที่ 4.30 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูล  
สารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจ จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบ  
แบบสอบถามในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจ	ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม	
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี		
ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร						
1) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการ ซื้อน้ำมันรวม	จำนวน (ร้อยละ)	13 (15.66)	35 (42.17)	13 (15.66)	22 (26.51)	83 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.77 (มาก)	4.09 (มาก)	4.46 (มาก)	4.09 (มาก)	4.10 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการ ซื้อน้ำมันแยกแต่ละประเภท	จำนวน (ร้อยละ)	13 (18.31)	27 (38.03)	10 (14.08)	21 (29.58)	71 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.85 (มาก)	3.67 (มาก)	3.80 (มาก)	3.86 (มาก)	3.77 (มาก)
3) รายการวิเคราะห์ปริมาณการขายที่ ถึงจุดคุ้มทุน	จำนวน (ร้อยละ)	13 (18.31)	29 (40.85)	12 (16.90)	19 (23.94)	73 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.69 (มาก)	4.00 (มาก)	4.25 (มาก)	4.00 (มาก)	3.97 (มาก)
4) รายการวิเคราะห์ปริมาณการขาย เพื่อให้ได้กำไรตามเป้าหมาย	จำนวน (ร้อยละ)	12 (16.22)	32 (43.24)	12 (16.22)	18 (24.32)	74 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.92 (มาก)	3.88 (มาก)	4.08 (มาก)	3.83 (มาก)	3.91 (มาก)
ข้อมูลการกำหนดราคาขาย						
1) รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	11 (12.94)	42 (49.41)	11 (12.94)	21 (24.71)	85 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	4.24 (มาก)	4.36 (มาก)	4.43 (มาก)	4.25 (มาก)
2) รายงานค่าการตลาดของกิจการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	จำนวน (ร้อยละ)	12 (14.46)	40 (48.19)	12 (14.46)	19 (22.89)	83 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.58 (มาก)	4.10 (มาก)	4.08 (มาก)	4.58 (มากที่สุด)	4.13 (มาก)

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจ		ประสบการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม
		น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี	
ข้อมูลการกำหนดราคาขาย(ต่อ)						
3) รายงานข้อมูลราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทย	จำนวน (ร้อยละ)	9 (13.04)	31 (44.93)	11 (15.94)	18 (26.09)	69 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.33 (ปานกลาง)	3.58 (มาก)	3.73 (มาก)	4.00 (มาก)	3.68 (มาก)
4) ราคาขายของสถานีบริการน้ำมันคู่แข่ง	จำนวน (ร้อยละ)	12 (16.22)	33 (44.59)	9 (12.16)	20 (27.03)	74 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.58 (มาก)	3.82 (มาก)	4.00 (มาก)	4.35 (มาก)	3.95 (มาก)
ข้อมูลการจัดการสินค้าคงคลัง						
1) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	13 (16.05)	42 (51.85)	10 (12.35)	16 (19.75)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.77 (มาก)	4.21 (มาก)	4.30 (มาก)	4.63 (มากที่สุด)	4.23 (มาก)
2) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำเดือน	จำนวน (ร้อยละ)	15 (18.52)	40 (49.38)	10 (12.35)	16 (19.75)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.87 (มาก)	3.85 (มาก)	3.60 (มาก)	3.94 (มาก)	3.84 (มาก)
3) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำปี	จำนวน (ร้อยละ)	15 (18.07)	42 (50.60)	10 (12.05)	16 (19.28)	83 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.60 (มาก)	3.95 (มาก)	3.70 (มาก)	4.56 (มากที่สุด)	3.98 (มาก)
4) รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ	จำนวน (ร้อยละ)	15 (16.48)	44 (48.35)	11 (12.09)	21 (23.08)	91 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.73 (มาก)	4.20 (มาก)	4.45 (มาก)	4.57 (มากที่สุด)	4.24 (มาก)

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจ		ประสพการณ์ในการทำงาน ธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง				รวม
		น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี	
ข้อมูลการตัดสินใจการลงทุน						
1) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้งวด ระยะเวลาคืนทุน (PB)	จำนวน (ร้อยละ)	9 (26.47)	10 (29.41)	4 (11.76)	11 (32.35)	34 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.56 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	4.50 (มากที่สุด)	3.91 (มาก)	3.74 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตรา ผลตอบแทนทางบัญชี (ARR)	จำนวน (ร้อยละ)	8 (25.00)	10 (31.25)	3 (9.38)	11 (34.38)	32 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.63 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	4.33 (มาก)	3.91 (มาก)	3.72 (มาก)
3) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้มูลค่า ปัจจุบันสุทธิ (NPV)	จำนวน (ร้อยละ)	10 (29.41)	10 (29.41)	3 (8.82)	11 (32.35)	34 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.90 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	4.33 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)	3.62 (มาก)
4) รายงานการวิเคราะห์โดยอัตรา ผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (IRR)	จำนวน (ร้อยละ)	11 (32.35)	10 (29.41)	2 (5.88)	11 (32.35)	34 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	3.70 (มาก)	4.00 (มาก)	3.64 (มาก)	3.74 (มาก)
5) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนี ความสามารถในการทำกำไร (PI)	จำนวน (ร้อยละ)	10 (30.30)	10 (30.30)	4 (12.12)	11 (27.27)	35 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.10 (มาก)	3.60 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	4.27 (มาก)	4.06 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>						<b>3.98 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสพการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงน้อยกว่า 5 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจ อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ปริมาณขายเพื่อให้ได้กำไรตามเป้าหมายเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.92) และรายงานการวิเคราะห์โดยใช้มูลค่าปัจจุบัน (NPV) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5-10 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจ อันได้แก่ รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.24) รองลงมาคือรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.21) และรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 11-15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจอันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ช่วงเวลาต้นทุน (PB) และรายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50 เท่ากัน) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันรวมเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.46) และรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.45) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า 15 ปี มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจ อันได้แก่ รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63) รองลงมาคือรายงานค่าการตลาดของกิจการ(ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)ในการกำหนดราคาขายอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยคือ 4.58) และรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผน จำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการวางแผน	ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
การวางแผนงบประมาณดำเนินการ							
1) รายงานงบประมาณรายได้ จากการขายน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	15 (15.63)	35 (36.46)	22 (22.92)	9 (10.42)	15 (14.58)	96 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.34 (มาก)	4.41 (มาก)	3.44 (มาก)	4.40 (มาก)	4.23 (มาก)
2) รายงานงบประมาณการซื้อ น้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	15 (15.63)	35 (36.46)	22 (22.92)	9 (9.38)	15 (15.63)	96 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.20 (มาก)	4.34 (มาก)	4.59 (มากที่สุด)	3.78 (มาก)	4.40 (มาก)	4.33 (มาก)
3) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการขาย	จำนวน (ร้อยละ)	13 (14.13)	33 (35.87)	22 (23.91)	9 (9.78)	15 (16.3)	92 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	2.92 (ปานกลาง)	3.76 (มาก)	4.32 (มาก)	3.22 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	3.76 (มาก)
4) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการบริหาร	จำนวน (ร้อยละ)	13 (14.13)	33 (35.87)	22 (23.91)	9 (9.78)	15 (16.30)	92 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.15 (ปานกลาง)	4.06 (มาก)	4.32 (มาก)	3.56 (มาก)	4.07 (มาก)	3.95 (มาก)
5) รายงานงบประมาณเกี่ยวกับ บุคลากร	จำนวน (ร้อยละ)	15 (15.96)	35 (37.23)	22 (23.40)	9 (9.57)	13 (13.83)	94 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.87 (มาก)	3.66 (มาก)	3.95 (มาก)	3.89 (มาก)	3.69 (มาก)	3.79 (มาก)
6) รายงานประมาณการกำไร ขาดทุน	จำนวน (ร้อยละ)	12 (13.04)	35 (38.04)	22 (23.91)	8 (8.70)	15 (16.30)	92 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.03 (มาก)	4.41 (มาก)	4.00 (มาก)	4.27 (มาก)	4.15 (มาก)

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการวางแผน		ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม
		เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์	
การวางแผนงบประมาณการเงิน							
1) รายงานงบประมาณกระแส เงินสด	จำนวน (ร้อยละ)	8 (9.76)	35 (42.68)	20 (23.17)	8 (9.76)	11 (14.63)	82 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.88 (มาก)	3.97 (มาก)	4.35 (มาก)	3.88 (มาก)	3.55 (มาก)	3.99 (มาก)
2) รายงานประมาณการงบดุล (งบแสดงฐานะการเงิน)	จำนวน (ร้อยละ)	6 (7.41)	33 (40.74)	20 (24.69)	7 (8.64)	15 (18.52)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	2.83 (ปานกลาง)	3.79 (มาก)	4.35 (มาก)	4.00 (มาก)	3.47 (ปานกลาง)	3.81 (มาก)
3) รายงานงบประมาณเงิน ลงทุน	จำนวน (ร้อยละ)	3 (4.76)	28 (44.44)	17 (26.98)	7 (11.11)	8 (12.70)	63 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	2.33 (น้อย)	3.26 (ปานกลาง)	3.73 (มาก)	4.14 (มาก)	3.58 (มาก)	3.48 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)							3.96 (มาก)

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นเจ้าของคนเดียว มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมาคือ รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันและรายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากัน) และรายงานงบประมาณกระแสเงินสดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันและรายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.34 เท่ากัน) รองลงมาคือรายงานงบประมาณงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06) และรายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผนอันได้แก่ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59) รองลงมาคือรายงานงบประมาณ

รายได้จากการขายน้ำมันและรายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.41 เท่ากัน) รายงานงบประมาณกระแสเงินสดและรายงานประมาณการงบดุล(งบแสดงฐานะการเงิน) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.35 เท่ากัน) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทมหาชนมีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณเงินลงทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) รองลงมาคือรายงานประมาณการกำไรขาดทุน และรายงานประมาณการงบดุล(งบแสดงฐานะการเงิน)อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากัน) และรายงานงบประมาณการเกี่ยวกับบุคลากรอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.89) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของสหกรณ์ มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน อันได้แก่ รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน และรายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.40 เท่ากัน) รองลงมาคือรายงานประมาณการกำไรขาดทุนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.27)และรายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) ตามลำดับ



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูล  
สารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการจำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานี  
บริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการสั่งการ		ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม
		เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์	
1) รายงานรับ-จ่ายเงินสด ประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	15 (14.95)	38 (35.51)	28 (26.17)	10 (8.41)	16 (14.95)	107 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.47 (มาก)	4.37 (มาก)	4.61 (มากที่สุด)	4.10 (มาก)	4.25 (มาก)	4.40 (มาก)
2) รายงานการตั้งซื้อน้ำมัน แต่ละชนิด	จำนวน (ร้อยละ)	13 (12.50)	38 (36.54)	28 (27.88)	9 (8.65)	16 (14.42)	104 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.00 (มาก)	4.32 (มาก)	4.61 (มากที่สุด)	4.44 (มาก)	4.19 (มาก)	4.35 (มาก)
3) รายงานการขายน้ำมัน ประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	16 (15.09)	38 (35.85)	25 (24.53)	11 (10.38)	16 (14.15)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.06 (มาก)	4.53 (มากที่สุด)	4.76 (มากที่สุด)	4.36 (มาก)	4.19 (มาก)	4.44 (มาก)
4) รายงานการเปลี่ยนแปลง ราคาขายน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	14 (13.59)	38 (36.89)	25 (24.27)	11 (10.68)	15 (14.56)	103 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.07 (มาก)	3.89 (มาก)	4.40 (มาก)	4.09 (มาก)	4.20 (มาก)	4.11 (มาก)
5) รายงานการระเหยน้ำมัน ประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	15 (15.79)	34 (35.79)	23 (24.21)	9 (9.47)	14 (14.74)	95 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.00 (ปานกลาง)	3.91 (มาก)	4.48 (มาก)	4.44 (มาก)	4.21 (มาก)	4.00 (มาก)
6) รายงานมิเตอร์หัวจ่าย น้ำมันประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	16 (15.09)	38 (35.85)	25 (24.53)	11 (10.38)	16 (14.15)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.88 (มาก)	4.29 (มาก)	4.40 (มาก)	4.27 (มาก)	4.13 (มาก)	4.23 (มาก)
7) รายงานสต็อกน้ำมัน ประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	16 (15.09)	38 (35.85)	25 (24.53)	11 (10.38)	16 (14.15)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.75 (มาก)	3.89 (มาก)	4.36 (มาก)	4.27 (มาก)	4.06 (มาก)	4.05 (มาก)



ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการสั่งการ		ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม
		เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์	
8) รายงานสต็อกน้ำมัน ประจำเดือน	จำนวน (ร้อยละ)	16 (15.09)	38 (35.85)	25 (23.58)	11 (10.38)	16 (15.09)	106 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.69 (มาก)	3.79 (มาก)	4.28 (มาก)	4.36 (มาก)	4.06 (มาก)	3.99 (มาก)
9) รายงานบันทึกเหตุการณ์ ผิดปกติประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	12 (13.48)	34 (38.20)	21 (23.60)	9 (10.11)	13 (14.61)	89 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.25 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)	4.43 (มาก)	4.11 (มาก)	3.92 (มาก)	3.76 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>4.16 (มาก)</b>

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นเจ้าของคนเดียว มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสั่งการ อันได้แก่ รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47) รองลงมาคือรายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) และรายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสั่งการ อันได้แก่ รายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) รองลงมาคือรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.37) และรายงานการสั่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสั่งการอันได้แก่ รายงานการขายน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.76) รองลงมาคือรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน และรายงานการสั่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.61 เท่ากัน) และรายงานการระเหยน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.48) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทมหาชน มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการสั่งการ อันได้แก่ รายงานการสั่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดและรายงานการระเหยน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44 เท่ากัน)

รองลงมาคือรายงานการขายน้ำมันประจำวันและรายงานสต็อกน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.36 เท่ากัน) รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวันและรายงานสต็อกน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.27 เท่ากัน) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของสหกรณ์ มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตั้งการอื่น ได้แก่ รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) รองลงมาคือรายงานการระเหยน้ำมันประจำวันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.21) และรายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.33** แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมจำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการควบคุม	ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ							
1) เงินสดรับ-เงินสดจ่าย	จำนวน (ร้อยละ)	7 (9.59)	26 (35.62)	21 (28.77)	9 (13.70)	10 (12.33)	73 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.57 (มาก)	3.92 (มาก)	4.10 (มาก)	3.44 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	3.89 (มาก)
2) รายได้จากการขาย	จำนวน (ร้อยละ)	14 (14.89)	34 (36.17)	21 (22.34)	9 (10.64)	16 (15.96)	94 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.93 (มาก)	4.18 (มาก)	4.52 (มากที่สุด)	3.56 (มาก)	4.06 (มาก)	4.14 (มาก)
3) ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน)	จำนวน (ร้อยละ)	16 (16.84)	34 (35.79)	21 (22.11)	11 (11.58)	13 (13.68)	95 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.80 (มาก)	4.12 (มาก)	4.38 (มาก)	3.56 (มาก)	4.25 (มาก)	4.09 (มาก)
4) ค่าใช้จ่ายในการขาย	จำนวน (ร้อยละ)	13 (13.13)	34 (35.35)	26 (28.28)	10 (8.08)	16 (15.15)	99 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.69 (มาก)	4.12 (มาก)	4.46 (มาก)	3.50 (มาก)	4.06 (มาก)	4.08 (มาก)

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการควบคุม	ลักษณะของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ							
5) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	จำนวน (ร้อยละ)	13 (13.13)	34 (34.34)	27 (27.27)	10 (10.10)	15 (15.15)	99 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.92 (มาก)	4.12 (มาก)	4.50 (มาก)	3.70 (มาก)	3.75 (มาก)	4.09 (มาก)
รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อนของกิจการ							
1) รายงานการวิเคราะห์ เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละ รายการกับยอดรวมในงบ การเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	จำนวน (ร้อยละ)	10 (12.35)	29 (35.80)	19 (23.46)	11 (13.58)	12 (14.81)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.90 (มาก)	4.38 (มาก)	4.58 (มากที่สุด)	3.73 (มาก)	4.17 (มาก)	4.25 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม/ ทิศทางของรายการต่างๆ ในงบ การเงินปีฐาน (วิเคราะห์แนวโน้ม)	จำนวน (ร้อยละ)	7 (10.61)	21 (31.82)	17 (25.76)	9 (13.64)	12 (18.18)	66 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.71 (มาก)	3.67 (มาก)	4.41 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	3.58 (มาก)	3.80 (มาก)
รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน							
1) วัตถุประสงค์ต้อง	จำนวน (ร้อยละ)	7 (9.86)	24 (33.8)	18 (23.35)	10 (14.08)	12 (16.90)	71 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.43 (ปานกลาง)	4.04 (มาก)	4.56 (มากที่สุด)	3.50 (มาก)	3.75 (มาก)	3.99 (มาก)
2) วัดประสิทธิภาพในการ ดำเนินงาน	จำนวน (ร้อยละ)	7 (10.00)	24 (34.29)	18 (25.71)	10 (14.29)	11 (15.71)	70 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.71 (มาก)	4.21 (มาก)	4.67 (มากที่สุด)	3.30 (ปานกลาง)	3.82 (มาก)	4.09 (มาก)

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการควบคุม	ลักษณะของธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)							
3) วัดความสามารถในการ ก่อหนี้	จำนวน (ร้อยละ)	7 (10.45)	24 (40.30)	16 (22.39)	9 (13.43)	11 (13.43)	67 100.00
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.43 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	4.38 (มาก)	3.11 (ปานกลาง)	3.73 (มาก)	3.73 (มาก)
4) วัดความสามารถในการ ทำกำไร	จำนวน (ร้อยละ)	6 (11.76)	19 (37.25)	12 (23.53)	6 (11.76)	8 (15.69)	51 100.00
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.33 (ปานกลาง)	4.32 (มาก)	4.42 (มาก)	2.83 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	3.94 (มาก)
รายงานการวิเคราะห์อื่นๆ							
1) รายงานการวิเคราะห์ เปรียบเทียบงบการเงิน กับธุรกิจสถาบันบริการ น้ำมันเชื้อเพลิงอื่นๆ	จำนวน (ร้อยละ)	12 (15.38)	28 (35.90)	17 (21.79)	9 (11.54)	12 (15.38)	78 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.33 (ปานกลาง)	3.89 (มาก)	4.18 (มาก)	3.11 (ปานกลาง)	3.75 (มาก)	3.76 (มาก)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>						<b>4.01 (มาก)</b>	

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นเจ้าของคนเดียว มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงรายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.93) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.92) และรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่รายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถาบันบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่รายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดความสามารถในการทำกำไรอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32) และรายงานการ

วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.21) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่รายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ(เปอร์เซ็นต์) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58) และรายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดสภาพคล่อง อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทมหาชนมีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุมอันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่รายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ(เปอร์เซ็นต์)อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงรายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณและรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) เปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.56 เท่ากัน) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของสหกรณ์มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการควบคุม อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงต้นทุนสินค้าที่ขาย(น้ำมัน)เปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่รายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ(เปอร์เซ็นต์) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงรายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณและรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06 เท่ากัน) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจจำแนกตามลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
<b>ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร</b>							
1) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุน การซื้อน้ำมันรวม	จำนวน (ร้อยละ)	11 (12.25)	31 (37.35)	21 (25.30)	8 (9.64)	12 (14.46)	83 (100)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.09 (มาก)	4.13 (มาก)	4.38 (มาก)	3.13 (ปานกลาง)	4.17 (มาก)	4.10 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุน การซื้อน้ำมันแยกแต่ละ ประเภท	จำนวน (ร้อยละ)	7 (9.86)	25 (35.21)	19 (26.76)	8 (11.27)	12 (16.90)	71 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.29 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	4.26 (มาก)	3.50 (มาก)	4.00 (มาก)	3.77 (มาก)
3) รายการวิเคราะห์ปริมาณการ ขายที่ถึงจุดคุ้มทุน	จำนวน (ร้อยละ)	9 (12.33)	25 (34.25)	19 (26.03)	8 (10.96)	12 (16.44)	73 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.89 (มาก)	3.88 (มาก)	4.47 (มาก)	3.25 (ปานกลาง)	3.92 (มาก)	3.97 (มาก)
4) รายการวิเคราะห์ปริมาณการ ขายเพื่อให้ได้กำไรตาม เป้าหมาย	จำนวน (ร้อยละ)	10 (13.51)	28 (37.84)	17 (22.97)	8 (10.81)	11 (14.86)	74 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.90 (มาก)	3.75 (มาก)	4.47 (มาก)	3.50 (มาก)	3.73 (มาก)	3.91 (มาก)
<b>ข้อมูลการกำหนดราคาขาย</b>							
1) รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมัน	จำนวน (ร้อยละ)	13 (15.29)	34 (40.00)	18 (21.18)	9 (10.59)	11 (12.94)	85 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.08 (มาก)	4.26 (มาก)	4.56 (มากที่สุด)	4.00 (มาก)	4.09 (มาก)	4.25 (มาก)
2) รายงานค่าการตลาดของ กิจการ (ค่าใช้จ่ายในการ บริหาร)	จำนวน (ร้อยละ)	11 (13.25)	32 (38.55)	19 (22.89)	9 (10.84)	12 (14.46)	83 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.55 (มาก)	4.22 (มาก)	4.37 (มาก)	3.89 (มาก)	4.25 (มาก)	4.13 (มาก)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
ข้อมูลการกำหนดราคาขาย (ต่อ)							
3) รายงานข้อมูลราคาน้ำมัน สำเร็จรูปของไทย	จำนวน (ร้อยละ)	11 (15.94)	30 (43.48)	12 (17.39)	9 (13.04)	7 (10.14)	69 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.18 (ปานกลาง)	3.70 (มาก)	4.00 (มาก)	4.11 (มาก)	3.29 (ปาน กลาง)	3.68 (มาก)
4) ราคาขายของสถานีบริการ น้ำมันคู่แข่งชั้น	จำนวน (ร้อยละ)	10 (13.51)	32 (43.24)	16 (21.62)	9 (12.16)	7 (9.46)	74 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.60 (มาก)	3.75 (มาก)	4.50 (มาก)	3.89 (มาก)	4.14 (มาก)	3.95 (มาก)
ข้อมูลการจัดการสินค้าคงคลัง							
1) รายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำวัน	จำนวน (ร้อยละ)	11 (13.58)	32 (39.51)	19 (23.46)	9 (11.11)	10 (12.35)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	4.28 (มาก)	4.47 (มาก)	4.00 (มาก)	4.30 (มาก)	4.23 (มาก)
2) รายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำเดือน	จำนวน (ร้อยละ)	11 (13.58)	30 (37.04)	19 (23.46)	9 (11.11)	12 (14.81)	81 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.36 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	4.21 (มาก)	3.78 (มาก)	3.83 (มาก)	3.84 (มาก)
3) รายงานการคำนวณราคาน้ำมัน คงเหลือประจำปี	จำนวน (ร้อยละ)	11 (13.25)	32 (38.55)	19 (22.89)	9 (10.84)	12 (14.46)	83 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.82 (มาก)	3.84 (มาก)	4.32 (มาก)	4.00 (มาก)	3.92 (มาก)	3.98 (มาก)
4) รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือ ก่อนการสั่งซื้อ	จำนวน (ร้อยละ)	13 (14.29)	33 (36.26)	22 (24.18)	9 (9.89)	14 (15.38)	91 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	4.08 (มาก)	4.22 (มาก)	4.41 (มาก)	4.11 (มาก)	4.27 (มาก)	4.24 (มาก)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อการตัดสินใจ	ลักษณะของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง					รวม	
	เจ้าของ คนเดียว	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	บริษัท จำกัด	บริษัท มหาชน	สหกรณ์		
ข้อมูลการตัดสินใจการลงทุน							
1) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ วงระยะเวลาคืนทุน (PB)	จำนวน (ร้อยละ)	4 (11.76)	11 (32.35)	7 (20.59)	8 (23.53)	4 (11.76)	34 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.75 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)	4.29 (มาก)	3.63 (มาก)	4.00 (มาก)	3.74 (มาก)
2) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ อัตราผลตอบแทนทางบัญชี (ARR)	จำนวน (ร้อยละ)	4 (12.50)	9 (28.13)	7 (21.88)	8 (25.00)	4 (12.50)	32 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.75 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	4.29 (มาก)	3.63 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	3.72 (มาก)
3) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)	จำนวน (ร้อยละ)	4 (11.76)	9 (26.47)	9 (26.47)	8 (23.53)	4 (11.76)	34 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.75 (มาก)	2.56 (ปานกลาง)	4.44 (มาก)	3.63 (มาก)	4.00 (มาก)	3.62 (มาก)
4) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ ผลตอบแทนจากโครงการ ลงทุน (IRR)	จำนวน (ร้อยละ)	4 (11.76)	9 (26.47)	9 (4.33)	8 (23.53)	4 (11.76)	34 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.75 (มาก)	3.11 (ปานกลาง)	4.33 (มาก)	3.75 (มาก)	3.75 (มาก)	3.74 (มาก)
5) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ ดัชนีความสามารถในการทำ กำไร (PI)	จำนวน (ร้อยละ)	4 (11.43)	11 (31.43)	9 (25.71)	8 (22.86)	3 (8.57)	35 (100.00)
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	3.75 (มาก)	3.73 (มาก)	4.78 (มากที่สุด)	3.63 (มาก)	4.67 (มากที่สุด)	4.06 (มาก)
ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)						3.98 (มาก)	

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นเจ้าของคนเดียว มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจ อันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันรวมเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไรอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) รองลงมาคือรายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย และรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08 เท่ากัน) และรายงานการวิเคราะห์ปริมาณการขายเพื่อให้ได้กำไรตามเป้าหมายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) ตามลำดับ



ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจ อันได้แก่ รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) รองลงมาคือรายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.26) รายงานค่าการตลาดของกิจการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร) ในการกำหนดราคาขายและรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22 เท่ากัน) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทจำกัดมีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจอันได้แก่รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PD) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.78) รองลงมาคือรายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขายอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) และราคาขายของสถานีบริการน้ำมันคู่แข่งในการกำหนดราคาขายอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทมหาชนมีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจ อันได้แก่ รายงานข้อมูลราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทยในการกำหนดราคาขาย และรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11 เท่ากัน) รองลงมาคือรายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำปีเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากัน) รายงานค่าการตลาดของกิจการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร) ในการกำหนดราคาขาย และราคาขายของสถานีบริการน้ำมันคู่แข่งในการกำหนดราคาขายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.89) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของสหกรณ์มีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการตัดสินใจอันได้แก่ รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตราผลตอบแทนทางบัญชี (ARR) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.30) ตามลำดับ

#### 4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ

##### 4.5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี

ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านบุคลากรในการบริหารงานของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่(n=118)

ปัญหาด้านบุคลากร	ระดับปัญหา					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ	8 (6.80)	38 (32.20)	35 (29.70)	22 (18.60)	15 (12.70)	118 (100.00)	3.02 (ปานกลาง)
2) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ	7 (5.90)	36 (30.50)	29 (24.60)	31 (26.30)	15 (12.70)	118 (100.00)	2.91 (ปานกลาง)
3) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี	9 (7.60)	34 (28.80)	34 (28.80)	26 (22.10)	15 (12.40)	118 (100.00)	2.97 (ปานกลาง)
4) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีนำเสนอรายงานไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร	5 (4.20)	36 (30.50)	30 (25.40)	31 (26.30)	16 (13.60)	118 (100.00)	2.86 (ปานกลาง)
5) พนักงานบัญชีเข้า/ออกบ่อย	10 (8.50)	33 (28.00)	18 (15.20)	31 (26.30)	26 (22.00)	118 (100.00)	2.74 (ปานกลาง)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>2.94 (ปานกลาง)</b>

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีด้านบุคลากร โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่าปัญหาผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย3.02)รองลงมา คือ ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย

2.97) และผู้จัดทำรายงานทางการเงินบัญชีไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.91) ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.36** แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านระบบงานในการบริหารงานของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ (n=118)

ปัญหาด้านระบบงาน	ระดับปัญหา					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1) ระบบ/ขั้นตอนงานที่ซ้ำซ้อน	3 (2.50)	29 (24.60)	50 (40.5)	23 (19.50)	13 (11.00)	118 (100.00)	2.86 (ปานกลาง)
2) รายงานข้อมูลทางการบัญชีไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร	0 (0.00)	27 (22.90)	40 (33.90)	26 (22.00)	25 (21.20)	118 (100.00)	2.58 (ปานกลาง)
3) ไม่มีระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงิน	0 (0.00)	21 (17.80)	43 (36.40)	29 (24.60)	25 (21.20)	118 (100.00)	2.51 (ปานกลาง)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>2.65 (ปานกลาง)</b>

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีด้านระบบงาน โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่าปัญหาาระบบ/ขั้นตอนงานที่ซ้ำซ้อนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.86) รองลงมาคือรายงานข้อมูลทางการบัญชีไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.58) และไม่มีระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านเทคโนโลยี ในการบริหารงานของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ (n=118)

ปัญหาด้านเทคโนโลยี	ระดับปัญหา					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1) ไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการเงินบัญชี	4 (3.40)	9 (7.60)	20 (16.90)	52 (44.10)	33 (28.00)	118 (100.00)	2.14 (น้อย)
2) คอมพิวเตอร์ล่าสมัย ไม่มีการพัฒนาปรับปรุง	9 (7.60)	6 (5.10)	23 (19.50)	48 (40.70)	32 (27.10)	118 (100.00)	2.25 (น้อย)
3) ขาดโปรแกรมสนับสนุนการจัดทำรายงานทางการเงินบัญชีที่รวดเร็ว	11 (9.30)	17 (14.40)	39 (33.10)	19 (16.10)	32 (27.10)	118 (100.00)	2.63 (ปานกลาง)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>2.34 (น้อย)</b>

จากตารางที่ 4.37 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีด้านเทคโนโลยีโดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่าปัญหาการขาดโปรแกรมสนับสนุนการจัดทำรายงานทางการเงินบัญชีที่รวดเร็วอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.63) รองลงมาคือคอมพิวเตอร์ล่าสมัยไม่มีการพัฒนาปรับปรุงอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.25) และปัญหาไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการเงินบัญชีอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.14) ตามลำดับ

Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 4.38 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี ด้านอื่นๆในการบริหารงานของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่(n=118)

ปัญหาด้านอื่นๆ	ระดับปัญหา					รวม (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมันในแต่ละวัน(ที่ใช้ประกอบกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี)	2 (1.70)	9 (7.60)	15 (12.70)	60 (50.90)	32 (27.10)	118 (100.00)	2.06 (น้อย)
2) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางและนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมสถานีบริการน้ำมัน	6 (5.10)	10 (8.50)	22 (18.60)	58 (49.20)	22 (18.60)	118 (100.00)	2.32 (น้อย)
<b>ค่าเฉลี่ยรวม (แปลผล)</b>							<b>2.19 (น้อย)</b>

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีด้านอื่นๆ โดยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการใช้จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด 2 ลำดับ พบว่าปัญหาการขาดข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางและนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมสถานีบริการน้ำมันอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย2.32) รองลงมาคือการขาดข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมันในแต่ละวัน(ที่ใช้ประกอบกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี)อยู่ในระดับน้อย(ค่าเฉลี่ย2.06) ตามลำดับ

#### 4.5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ไม่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี

## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อถามเจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 401 ราย และได้รับกลับคืนมา จำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.43 โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ผลการศึกษาสามารถนำมาสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

#### 5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

##### 5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นผู้เป็นเพศชาย มีอายุในช่วง 41 – 50 ปี การศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี ตำแหน่งผู้จัดการ และมีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5 -10 ปี

##### 5.1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นกิจการในลักษณะห้างหุ้นส่วนจำกัด มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า 15 ปี มีทุนจดทะเบียนจำนวน 5-20 ล้านบาท มีสินทรัพย์รวมจำนวน 10 – 30 ล้านบาท และมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 6 คน

### 5.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงินโดยสำนักงานบัญชีเป็นผู้จัดทำ การจัดทำข้อมูลทางการเงินเพื่อการบริหารส่วนใหญ่จัดทำตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และนำเสนอให้กับผู้บริหารในรูปแบบของรายงานที่เป็นตัวเลขมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ วิธีการนำเสนอรายงานข้อมูลทางการเงินให้กับผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งให้ผู้บริหารอ่านและจัดทำชี้แจงรายงานให้กับผู้บริหาร ในการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงผู้ประกอบการส่วนใหญ่พิจารณาปริมาณน้ำมันคงเหลือ รองลงมาคือแนวโน้มราคาน้ำมัน และระยะเวลาในการให้เครดิต ส่วนข้อมูลในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการใช้นโยบายของรัฐบาล รองลงมาคือต้นทุนการซื้อน้ำมัน และราคาขายของปั้มน้ำมันคู่แข่ง

### 5.1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำและการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการจัดทำและการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีบริหารสำหรับการบริหารงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

#### 1) การจัดทำข้อมูลทางการเงินโดยจำแนกตามหน้าที่การบริหาร ดังนี้

##### 1.1) เพื่อการวางแผน

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำรายงานงบประมาณ การซื้อน้ำมันและรายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน รองลงมาคือรายงานงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร และรายงานประมาณการกำไรขาดทุน

##### 1.2) เพื่อการสั่งการ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน รองลงมาคือรายงานการขายน้ำมันประจำวัน รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวัน รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน รายงานสต็อกน้ำมันประจำเดือน และรายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมัน

##### 1.3) เพื่อการควบคุม

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีสาน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณ

รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) เปรียบเทียบกับงบประมาณ และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของรายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ

#### 1.4) เพื่อการตัดสินใจ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ รองลงมาคือรายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันเพื่อกำหนดราคาขาย รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันรวมเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร รายงานค่าการตลาดของกิจการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร) เพื่อกำหนดราคาขาย และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำปีเพื่อจัดการสินค้าคงคลัง

#### 2) การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชี โดยจำแนกหน้าที่ตามการบริหารงาน ดังนี้

##### 2.1) ด้านการวางแผน

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผนอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน รองลงมาคือรายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน และรายงานประมาณการงบกำไรขาดทุน

##### 2.2) ด้านการสั่งการ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รองลงมาคือข้อมูลรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน และรายงานการสั่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด

##### 2.3) ด้านการควบคุม

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันในอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ อันได้แก่ รายได้จากการขาย ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) และค่าใช้จ่ายในการบริหาร รวมถึงมีการใช้รายงานการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน



#### 2.4) ด้านการตัดสินใจ

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุดคือ รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย รองลงมาคือ รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการตั้งซื้อเพื่อจัดการสินค้าคงคลัง และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันในการจัดการสินค้าคงคลัง

เมื่อนำระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชี มาทำการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีในแต่ละด้าน สามารถสรุปดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการใช้สูงสุด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ด้าน	ข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีบริหารที่ใช้			
	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านการวางแผน	รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.18)	รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.37)	รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.46)	รายงานประมาณการกำไรขาดทุน (ค่าเฉลี่ย 4.36)
ด้านการสั่งการ	รายงานการขายน้ำมันประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.22)	รายงานการขายน้ำมันประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.43)	รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.54)	รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.73)

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ด้าน	ข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีบริหารที่ใช้			
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านการควบคุม	รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 4.09)	รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) (ค่าเฉลี่ย 4.35)	รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 4.55)	รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) เปรียบเทียบกับงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 4.38)
ด้านการตัดสินใจ	รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) (ค่าเฉลี่ย 4.10)	รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันเพื่อกำหนดราคาขาย (ค่าเฉลี่ย 4.24)	รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้งวดเวลาลงทุน (PB) (ค่าเฉลี่ย 4.50)	รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง (ค่าเฉลี่ย 4.63)

จากตารางที่ 5.2 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงน้อยกว่า 5 ปี มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตั้งการมีการใช้รายงานการการขายน้ำมันประจำวัน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนมีการใช้รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน และด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI)

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5 - 10 ปี มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตั้งการมีการใช้รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รองลงมาคือด้านการวางแผนมีการใช้รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน และ

ด้านการควบคุมมีการใช้รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 11 - 15 ปี มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านการควบคุมมีการใช้รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ รองลงมาคือด้านการสั่งการมีการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน ด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) และรายงานการวิเคราะห์โดยใช้วงเวลาดำเนินทุน (PB)

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า 15 ปี มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการสั่งการมีการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน รองลงมาคือด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง และด้านการควบคุมมีการใช้รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) เปรียบเทียบกับงบประมาณ

เมื่อนำระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีบริหาร มาทำการจำแนกตามลักษณะของการประกอบธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีในแต่ละด้าน สามารถสรุปดังตารางที่ 5.2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 5.2 แสดงข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการใช้สูงสุด จำแนกตามลักษณะของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ด้าน	ข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีที่ใช้				
	เจ้าของคนเดียว	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	บริษัทมหาชน	สหกรณ์
ด้านการวางแผน	รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.20)	รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.34)	รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.59)	รายงานประมาณ งบประมาณเงินลงทุน (ค่าเฉลี่ย 4.14)	รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 4.40)
ด้านการจัดการ	รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.47)	รายงานการขายน้ำมันประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.53)	รายงานการขายน้ำมันประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.76)	รายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด รายงานการระเหยน้ำมันประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.44)	รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 4.25)
ด้านการควบคุม	รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริง รายได้จากการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.93)	รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) (ค่าเฉลี่ย 4.38)	รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วทางการเงินโดยการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 4.67)	รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) (ค่าเฉลี่ย 3.73)	รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริง ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) เปรียบเทียบกับงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 4.25)

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ด้าน	ข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีที่ใช้				
	เจ้าของคนเดียว	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	บริษัทมหาชน	สหกรณ์
ด้านการ ตัดสินใจ	รายงานการ วิเคราะห์ต้นทุน การซื้อน้ำมัน รวมเพื่อ พิจารณา ความสัมพันธ์ ต้นทุน-ปริมาณ- กำไร (ค่าเฉลี่ย 4.09)	รายงานการ คำนวณราคา น้ำมันคงเหลือ ประจำวันเพื่อ การจัดการ สินค้าคงคลัง (ค่าเฉลี่ย 4.28)	รายงานการ วิเคราะห์โดยใช้ ดัชนีความ สามารถในการ ทำกำไร (PI) (ค่าเฉลี่ย 4.78)	รายงานข้อมูล ราคาน้ำมัน สำเร็จรูปของ ไทยในการ กำหนดราคา ขาย รายงานปริมาณ น้ำมันคงเหลือ ก่อนการสั่งซื้อ เพื่อการจัดการ สินค้าคงคลัง (ค่าเฉลี่ย 4.11)	รายงานการ วิเคราะห์โดยใช้ ดัชนีความ สามารถในการ ทำกำไร (PI) (ค่าเฉลี่ย 4.67)

จากตารางที่ 5.3 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะเจ้าของคนเดียว มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตั้งการมีการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนมีการใช้รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน และด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันรวมเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตั้งการมีการใช้รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รองลงมาคือ ด้านการควบคุมมีการใช้รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) ด้านการวางแผนมีการใช้รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน และรายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทจำกัด มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) รองลงมาคือ ด้านการตั้งการมีการใช้รายงานการขายน้ำมัน

ประจำวัน และด้านการควบคุมมีการใช้รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของบริษัทมหาชน มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตั้งงบมีการใช้รายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด และรายงานการระเหยน้ำมันประจำวัน รองลงมาคือ ด้านการวางแผนมีการใช้รายงานประมาณการงบประมาณเงินลงทุน ด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานข้อมูลราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทยในการกำหนดราคาขาย และรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการตั้งซื้อเพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง

ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในลักษณะของสหกรณ์ มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีสูงสุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยของการใช้ข้อมูลจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการตัดสินใจมีการใช้รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI) รองลงมาคือด้านการวางแผนมีการใช้รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันและรายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน และด้านการตั้งงบมีการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน

#### 5.1.5 ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ

จากผลการศึกษา พบว่า เมื่อนำค่าเฉลี่ยระดับปัญหาจากการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในแต่ละด้านของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จะได้ข้อมูลดังตารางที่ 5.3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

ตารางที่ 5.3 แสดงลำดับค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีของสถาน  
บริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ปัญหาการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี	ด้าน	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ	บุคลากร	3.02	ปานกลาง
2	ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี	บุคลากร	2.97	ปานกลาง
3	ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ	บุคลากร	2.91	ปานกลาง
4	ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีนำเสนอรายงานไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร	บุคลากร	2.86	ปานกลาง
5	ระบบ/ขั้นตอนงานที่ซ้ำซ้อน	ระบบงาน	2.86	ปานกลาง
6	พนักงานบัญชีเข้า/ออกบ่อย	บุคลากร	2.74	ปานกลาง
7	ขาดโปรแกรมสนับสนุนการจัดทำรายงานทางการบัญชีที่รวดเร็ว	เทคโนโลยี	2.63	ปานกลาง
8	รายงานข้อมูลทางการบัญชีไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร	ระบบงาน	2.58	ปานกลาง
9	ไม่มีระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงิน	ระบบงาน	2.51	ปานกลาง
10	ขาดข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางและนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	อื่นๆ	2.32	น้อย
11	คอมพิวเตอร์ล่าสมัย ไม่มีการพัฒนาปรับปรุง	เทคโนโลยี	2.25	น้อย
12	ไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการบัญชี	เทคโนโลยี	2.14	น้อย
13	ขาดข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมันในแต่ละวัน (ที่ใช้ประกอบการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี)	อื่นๆ	2.06	น้อย

จากตารางที่ 5.3 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในการบริหาร โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากระดับปัญหา 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ ผู้จัดทำบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี และผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ โดยทั้งสามปัญหานี้เป็นปัญหาด้านบุคลากร

ส่วนปัญหาด้านระบบงาน พบว่า ปัญหาระบบ/ขั้นตอนงานที่ซ้ำซ้อนมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ รายงานข้อมูลทางการบัญชีไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร และไม่มีระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงิน

ในขณะที่ปัญหาค้านเทคโนโลยี พบว่า ปัญหาการขาดโปรแกรมสนับสนุนการจัดทำรายงานทางการบัญชีที่รวดเร็วมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ล่าช้าไม่มี การพัฒนาปรับปรุง และไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการบัญชี และปัญหาในด้าน อื่นๆ พบว่า ปัญหาการขาดข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางและนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมสถาบัน บริการน้ำมันเชื้อเพลิงมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การขาดข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมัน ในแต่ละวัน (ที่ใช้ประกอบการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี)

## 5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานี บริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการ จัดทำบัญชีโดยสำนักงานบัญชี ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีเพ็ญ วงษ์เขียว (2543) ที่ได้ ศึกษาเรื่อง การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุมของธุรกิจเสื้อผ้า สำเร็จรูปเพื่อส่งออกในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการจัดทำบัญชีของกิจการธุรกิจผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เพื่อการส่งออกส่วนใหญ่ใช้พนักงานของกิจการทำบัญชี

2) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ใช้ วิธีการนำเสนอรายงานข้อมูลทางการบัญชีให้กับผู้บริหารโดยส่งให้ผู้บริหารอ่านและผู้จัดทำชี้แจง ให้กับผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิรันยุพา กำภาส (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำ ข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตชิ้นส่วนในเขตอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าการนำเสนอรายงานทางบัญชีให้กับผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้ 2 วิธี ร่วมกัน คือ ผู้จัดทำนำเสนอและร่วมชี้แจงให้กับผู้บริหาร และส่งให้ผู้บริหารอ่านเอง

3) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการ จัดทำและมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีบริหารในด้านการควบคุม โดยใช้ข้อมูลรายงานการ วิเคราะห์ตัวเลขจริงงบกระแสเงินสด รายได้จากการขาย ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) ค่าใช้จ่ายใน การขาย และค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ วิรันยุพา กำภาส (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารของ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตชิ้นส่วนในเขตอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่า กิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำการควบคุมงบประมาณ โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ เกิดขึ้นจริงกับงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณขาย งบประมาณการผลิต งบประมาณวัตถุดิบทางตรง



งบประมาณแรงงานทางตรง งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต และงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร ซึ่งมีการใ้ช้อยู่ในระดับมาก

4) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่จำแนกตามผู้จัดทำบัญชีของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนใหญ่มีการจัดทำและมีการใช้ข้อมูลรายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมันในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิรันยุพา กำภาส (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตชิ้นส่วนในเขตอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่ากิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำงบประมาณการขาย และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารกิจการในระดับมาก

5) ปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับด้านบุคลากร คือ ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ และผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอบพร คงประเสริฐ (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหารของธุรกิจเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พบว่า ปัญหาในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารของธุรกิจส่วนใหญ่ คือ พนักงานบัญชีมีจำนวนและความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

### 5.3 ข้อค้นพบจากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจดังนี้

1) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่จัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชีโดยนำเสนอให้กับผู้บริหารในรูปแบบของรายงานที่เป็นตัวเลขมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

2) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำมันคงเหลือในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

3) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดราคาขายและการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

4) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนคือ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมันและรายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน

- 5) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีบริหารเพื่อการสั่งการคือ รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน
- 6) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของค่าใช้จ่ายในการขายเปรียบเทียบกับงบประมาณ และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงของค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับงบประมาณ
- 7) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีบริหารเพื่อการตัดสินใจคือ รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ
- 8) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผนอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุด คือ รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน รองลงมาคือรายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน และรายงานประมาณงบกำไรขาดทุน
- 9) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุด คือ รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รองลงมาคือข้อมูลรายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน และรายงานการสั่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด
- 10) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุมอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุด คือ รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันในอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) รองลงมาคือรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบงบประมาณต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) งบประมาณรายได้จากการขายและงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร รวมถึงมีการใช้รายงานการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน
- 11) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อมูลทางการบัญชีที่มีค่าเฉลี่ยระดับการใช้สูงสุด คือ รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมันในการกำหนดราคาขาย รองลงมาคือรายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันในการจัดการสินค้าคงคลัง

12) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี และมีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงน้อยกว่า 10 ปี มีการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันเพื่อการสั่งการในระดับมาก ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไปมีการใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อการสั่งการในระดับมากที่สุด

13) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ที่ประกอบกิจการในรูปแบบของกิจการเจ้าของคนเดียวและห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการใช้รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติประจำวันเพื่อการสั่งการในระดับปานกลาง ส่วนบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนและสหกรณ์ มีการใช้รายงานดังกล่าวเพื่อการสั่งการในระดับมาก

14) ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ผู้จัดทำบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี และผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

#### 5.4 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์และมีข้อเสนอแนะแนวทางให้กับผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการ และผู้ที่มีหน้าที่จัดทำรายงานข้อมูลทางบัญชีเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารกิจการ ดังนี้

1. ผู้ทำบัญชีหรือนักบัญชีควรมีการจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีให้สอดคล้องกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้ประกอบการ ดังนี้

1.1) ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผน สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน รายงานงบประมาณรายได้จากการขายน้ำมัน และรายงานประมาณการกำไรขาดทุนในระดับมาก ดังนั้นผู้จัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชีควรมีการจัดทำรายงานดังกล่าวให้ครบถ้วน ถูกต้อง อาจเพิ่มเติมในส่วนของรายงานการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอให้กับผู้บริหารเพื่อนำข้อมูลไปใช้วางแผนในการบริหารกิจการ

1.2) ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการสั่งการ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้รายงานการขายน้ำมันประจำวัน รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวัน และรายงานการตั้งซื้อน้ำมันแต่ละชนิดในระดับมาก ดังนั้นผู้จัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชีควรมีการจัดทำ

รายงานดังกล่าวเป็นประจำทุกวันหรือเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้บริหารทราบและใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานและการสั่งงานประจำวัน

1.3) การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการควบคุม สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์) รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณอันได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร รายได้จากการขาย และต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน) รวมถึงการใช้รายงานการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ในระดับมาก ดังนั้นผู้จัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชีควรมีการจัดทำรายงานดังกล่าวให้มีความครบถ้วน ถูกต้องตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นข้อมูลในการควบคุมการบริหารกิจการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

1.4) การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมัน รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการตั้งชื่อ และรายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวันในระดับมาก ดังนั้นผู้จัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชีควรมีการจัดทำรายงานดังกล่าวให้มีความแม่นยำและรวดเร็ว เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการบริหารกิจการได้ทันที

2. การนำเสนอข้อมูลทางบัญชีให้กับผู้บริหาร ผู้จัดทำบัญชีของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่นำเสนอให้กับผู้บริหารในรูปแบบของรายงานที่เป็นตัวเลขมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งผู้จัดทำบัญชีควรมีการชี้แจงถึงรายการที่วิเคราะห์ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารมีความเข้าใจที่ชัดเจนและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานได้มากยิ่งขึ้น

3. การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำมันคงเหลือในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมัน ซึ่งในปัจจุบันราคาซื้อขายน้ำมันจะมีการผันผวนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้จัดทำบัญชีควรมีการหาข้อมูลเพื่อเติมเกี่ยวกับราคาซื้อขายน้ำมันประจำวัน รวมถึงข้อมูลนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารของกิจการสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดซื้อน้ำมันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ

4. ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า 10 ปีขึ้นไปมีการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันเพื่อการสั่งการในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการใช้รายงานรับ-จ่ายเงินสดประจำวันในการบริหารงาน ดังนั้นผู้จัดทำรายงานดังกล่าวควรจัดทำด้วยความรวดเร็วและให้เป็นปัจจุบัน อีกทั้งควรมีการปรับปรุง

รูปแบบของรายงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลในการสั่งการได้อย่างรวดเร็ว

5. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ประกิจการในลักษณะของบริษัทจำกัด บริษัทมหาชน และสหกรณ์มีการใช้รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติประจำวันเพื่อการสั่งการในระดับมาก ดังนี้ ผู้จัดทำรายงานดังกล่าวควรบันทึกเหตุการณ์ด้วยความละเอียดรอบคอบและชัดเจน อีกทั้งควรเพิ่มเติมข้อสังเกตในแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจถึงเหตุการณ์และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

6. ผู้ประกอบการมีปัญหาสูงสุดในการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ คือปัญหาด้านบุคลากร เกี่ยวกับผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ ผู้จัดทำบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี และผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ดังนั้นผู้บริหารกิจการควรมีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และส่งเสริมให้พนักงานมีความรักในองค์กรพร้อมกับการสนับสนุนพนักงานเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำรายงานข้อมูลทางการบัญชี

## 5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ศึกษาอาจจะศึกษาเพิ่มเติมโดยอาจจะกำหนดพื้นที่ในการศึกษาเพิ่มขึ้น หรือกำหนดพื้นที่ทั้งประเทศไทย ตลอดจนขยายการศึกษาไปกลุ่มธุรกิจประเภทอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ผลการศึกษาที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University  
All rights reserved

## เอกสารอ้างอิง

- กชกร เถลิงกาญจนา. 2548. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
กนกวรรณ ปุ่มหทัยวุฒิ. 2547. การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม  
ของธุรกิจอุตสาหกรรมโรงสีในจังหวัดนครสวรรค์. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชี  
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.  
กรมการปกครอง. กระทรวงมหาดไทย. 2556. “ข้อมูลจำนวนประชากรและบ้าน” [ระบบออนไลน์]  
แหล่งที่มา <http://www.dopa.go.th> (19 มีนาคม 2556)  
กรมธุรกิจพลังงาน. กระทรวงพลังงาน. 2543. พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543.  
[ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.doeb.go.th>  
กรมธุรกิจพลังงาน. ศูนย์สารสนเทศข้อมูลพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. 2555.  
“สถิติพลังงานของไทยปี 2555” [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.dede.go.th>  
กรมธุรกิจพลังงาน. สำนักบริการธุรกิจและการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง. 2555. “ข้อมูลสถานีบริการ”  
[ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.doeb.go.th>  
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. กระทรวงพาณิชย์. 2556. “ข้อมูลจดทะเบียนนิติบุคคล”  
[ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.dbd.go.th>  
เกียรติสุดา ศรีสุข. 2552. ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ครองช้าง  
ดวงมณี โกมารทัต และคณะ. 2554. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : แมคกรอ-ฮิลล์ อินเตอร์เนชั่นแนล  
เอ็ดดูเคชัน ไซท์ อิงค์.  
“เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.” 2556. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา  
[http://www.bpcd.net/new\\_subject/library/ebook/ict/ict\\_fundamental/121.html](http://www.bpcd.net/new_subject/library/ebook/ict/ict_fundamental/121.html) (24 มีนาคม  
2556).  
ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2553. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS ครอบคลุมทุกระดับชั้น.  
กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.  
ธานี หิรัญศรี และคณะ. 2552. การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ : วิทพัฒนา.  
นุชจรี พิเชฐกุล. 2553. การรายงานและการวิเคราะห์งบการเงิน. ปทุมธานี : สาขาวิชาการบัญชี  
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.  
เมธากุล เกียรติกระจ่าง. 2552. การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็นเพรส.

- วิมลพรรณ เลาหเจริญยศ. 2553. ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารธุรกิจในเขต  
สวนอุตสาหกรรมหรือสหกรณ์ ลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิรันยุพา กำภาศ. 2554. การศึกษาการจัดทำข้อมูลต้นทุนเพื่อการบริหารของอุตสาหกรรม  
อิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน.  
การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิไลพร ไชโย. 2552. ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการวางแผนกลยุทธ์การตลาดของ  
ธุรกิจเบเกอรี่ในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีเพ็ญ วงษ์เขียว. 2543. การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุมของ  
ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อส่งออกในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชี  
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมคิด บางโม. 2558. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : บริษัทวิทย์พัฒนา จำกัด.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. 2552. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : แมคกรอ-ฮิล.
- สารานุกรมเสรี วิกีพีเดีย. 2557. “ภาคเหนือ(ประเทศไทย)” [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา  
<https://th.wikipedia.org> (12 กรกฎาคม 2557).
- สุปราณี ศุกระเสรณี และคณะ. 2555. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : พิมพ์พรรณการพิมพ์.
- เสนาะ ดิยาวี และกิ่งกนก พิทยานุคุณ. 2553. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์. 2555. การบัญชีต้นทุนเพื่อการบริหาร. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โอบพร คงประเสริฐ. 2547. การจัดทำข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารธุรกิจในเขตนิคม  
อุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved



## แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด  
เชียงใหม่

### คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ส่วนที่ 3 การจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ส่วนที่ 4 การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการบริหารงานของธุรกิจสถานีบริการน้ำมัน  
เชื้อเพลิง

ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการบริหารงานของ  
ธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง  และเขียนคำตอบที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการที่ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 30 ปี

2. 31 – 40 ปี

3. 41 – 50 ปี

4. มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือ ปวส.

2. อนุปริญญาหรือ ปวส. หรือเทียบเท่า

3. ปริญญาตรี

4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน

1. เจ้าของกิจการ

2. ผู้จัดการ

5. ประสบการณ์ในการทำงานธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

1. น้อยกว่า 5 ปี

2. 5 - 10 ปี

3. 11 – 15 ปี

4. มากกว่า 15 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

1. ลักษณะของกิจการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- |  |   |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> 1. เจ้าของคนเดียว | <input type="checkbox"/> 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด     |
| <input type="checkbox"/> 3. บริษัทจำกัด    | <input type="checkbox"/> 4. บริษัทมหาชน           |
| <input type="checkbox"/> 5. สหกรณ์         | <input type="checkbox"/> 6. อื่นๆ (โปรดระบุ)..... |

2. ระยะเวลาในการดำเนินงานของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- |   |   |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> 1. น้อยกว่า 5 ปี | <input type="checkbox"/> 2. 5 - 10 ปี     |
| <input type="checkbox"/> 3. 11 - 15 ปี    | <input type="checkbox"/> 4. มากกว่า 15 ปี |

3. ทุนจดทะเบียนของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- |   |  |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> 1. ต่ำกว่า 5 ล้านบาท | <input type="checkbox"/> 2. 5 - 20 ล้านบาท     |
| <input type="checkbox"/> 3. 21 - 40 ล้านบาท   | <input type="checkbox"/> 4. มากกว่า 40 ล้านบาท |

4. ผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่ายหรือให้บริการในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- |   |   |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> 1. น้ำมันเชื้อเพลิง/แก๊สโซฮอล์ | <input type="checkbox"/> 2. ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น               |
| <input type="checkbox"/> 3. ร้านมินิมาร์ท/ร้านสะดวกซื้อ | <input type="checkbox"/> 4. บริการล้างอัดฉีด เปลี่ยนน้ำมันเครื่อง |
| <input type="checkbox"/> 5. ร้านอาหาร/ร้านกาแฟ          | <input type="checkbox"/> 6. ร้านอาหาร                             |
| <input type="checkbox"/> 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....       |   |

5. สินทรัพย์รวมของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- |  |   |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> 1. ต่ำกว่า 10 ล้านบาท | <input type="checkbox"/> 2. 10- 30 ล้านบาท      |
| <input type="checkbox"/> 3. 31 - 50 ล้านบาท    | <input type="checkbox"/> 4. 51- 100 ล้านบาท     |
| <input type="checkbox"/> 5. 101 - 200 ล้านบาท  | <input type="checkbox"/> 6. สูงกว่า 200 ล้านบาท |

6. จำนวนพนักงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- |  |   |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> 1. ต่ำกว่า 6 คน | <input type="checkbox"/> 2. 6- 10 คน      |
| <input type="checkbox"/> 3. 11- 20 คน    | <input type="checkbox"/> 4. มากกว่า 20 คน |

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

1. กิจการของท่านมีการจัดทำบัญชีหรือรายงานทางการเงินหรือไม่  
 1. จัดทำ  2. ไม่จัดทำ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 5)
2. การจัดทำบัญชีของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงจัดทำโดย  
 1. พนักงานบัญชีของกิจการ  2. สำนักงานบัญชี  
 2. ใช้ทั้งข้อ 1 และข้อ 2  4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3. กิจการของท่านมีการจัดทำข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร เพราะเหตุใด  
 1. จัดทำตามคำสั่งของผู้บริหาร  2. จัดทำตามระยะเวลาที่กำหนดไว้  
 3. ผู้จัดทำนำเสนอเอง  4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ท่านใช้รูปแบบใดในการจัดทำรายงานที่นำเสนอให้กับผู้บริหาร  
 1. รายงานที่นำเสนอเป็นกราฟ  2. รายงานที่นำเสนอเป็นตัวเลขที่มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ  
 3. รายงานที่ไม่เป็นจำนวนเงิน  4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ท่านใช้วิธีใดในการนำเสนอรายงานให้กับผู้บริหาร  
 1. ส่งให้ผู้บริหารอ่านเอง  2. ผู้จัดทำนำเสนอและชี้แจงรายงานให้กับผู้บริหาร  
 3. ใช้ทั้ง 2 วิธีร่วมกัน  4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ปัจจัยใดที่ท่านใช้ในการพิจารณาจัดซื้อน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)  
 1. เปรียบเทียบแนวโน้มราคาน้ำมัน  2. ปริมาณน้ำมันคงเหลือ  
 3. ระยะเวลาในการให้เครดิต  4. ค่าขนส่งน้ำมัน (ระยะทาง)  
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ท่านใช้ปัจจัยใดในการกำหนดราคาขาย ราคาสินค้าคงเหลือ และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)  
 1. บั๊มน้ำมันคู่แข่ง  2. ต้นทุนการซื้อน้ำมัน  
 3. ภาษี  4. ค่าการตลาด (ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)  
 5. ค่าขนส่งน้ำมัน  6. อัตรากำไรที่ต้องการ  
 7. กลุ่มลูกค้าผู้ให้บริการ  8. นโยบายของรัฐบาล  
 9. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 4 การจัดทำและการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการบริหารงานของธุรกิจสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

คำชี้แจง ปัจจุบันกิจการของท่านได้มีการทำรายงานต่อไปนี้หรือไม่ (ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขั้นที่ 1) และมีการใช้รายงานต่อไปนี้ในการบริหารงานระดับใด (ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขั้นที่ 2)

ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี	ขั้นที่ 1		ขั้นที่ 2				
	จัดทำ		ระดับการใช้				
	ทำ	ไม่ทำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<b>1.ด้านการวางแผน (Planning)</b>							
<b>1.1 การวางแผนงบประมาณดำเนินงาน</b>	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1) รายงานงบประมาณรายได้การขายน้ำมัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2) รายงานงบประมาณการซื้อน้ำมัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายเช่น ค่าส่งเสริมการขาย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4) รายงานงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5) รายงานงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6) รายงานประมาณการงบกำไรขาดทุน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>1.2 การวางแผนงบประมาณการเงิน</b>							
1) รายงานงบประมาณกระแสเงินสด	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2) รายงานประมาณการงบดุล (งบแสดงฐานะการเงิน)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3) รายงานงบประมาณเงินลงทุนเช่น แผนการจัดซื้อที่ดินเพื่อขยายกิจการ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>2. ด้านการสั่งการ(Directing)</b>							
1) รายงานรับ - จ่ายเงินสดประจำวัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2) รายงานการส่งซื้อน้ำมันแต่ละชนิด	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3) รายงานการขายน้ำมันประจำวัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4) รายงานการเปลี่ยนแปลงราคาขายน้ำมัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5) รายงานการระเหยน้ำมันประจำวัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6) รายงานมิเตอร์หัวจ่ายน้ำมันประจำวัน(ส่วน ก)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7) รายงานสต็อกน้ำมันประจำวัน(ส่วน ข)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
8) รายงานสต็อกน้ำมันประจำเดือน(ส่วน ค)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
9) รายงานบันทึกเหตุการณ์ผิดปกติประจำวัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
10) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี	ขั้นที่ 1		ขั้นที่ 2				
	จัดทำ		ระดับการใช้				
	ทำ	ไม่ทำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<b>3. ด้านการควบคุม (Controlling)</b>							
1) รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.1) งบกระแสเงินสด	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.2) รายได้จากการขาย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.3) ต้นทุนสินค้าที่ขาย (น้ำมัน)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.4) ค่าใช้จ่ายในการขาย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.5) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.6) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2) รายงานการเปรียบเทียบงบการเงินปีปัจจุบันกับปีก่อนของกิจการ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.1) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกันเป็นอัตราร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.2) รายงานการวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางของรายการต่างๆ ในงบการเงินกับข้อมูลพื้นฐาน (วิเคราะห์แนวโน้ม)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.3) รายงานการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1) วัดสภาพคล่อง	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2) วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3) วัดความสามารถในการก่อหนี้	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4) วัดความสามารถในการทำกำไร	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.4) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3) รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงินกับธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอื่นๆ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>4. ด้านการตัดสินใจ(Decision Making)</b>							
1) ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.1) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันรวม	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.2) รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนการซื้อน้ำมันแยกแต่ละประเภท	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.3) รายงานการวิเคราะห์ปริมาณการขายน้ำมันที่ถึงจุดคุ้มทุน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.4) รายงานการวิเคราะห์ปริมาณการขายเพื่อให้ได้กำไรตามเป้าหมาย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.5) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี	ขั้นที่ 1		ขั้นที่ 2				
	จัดทำ		ระดับการใช้				
	ทำ	ไม่ทำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<b>2) ข้อมูลการกำหนดราคาขาย</b>							
2.1) รายงานต้นทุนการซื้อน้ำมัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.2) รายงานค่าการตลาดของกิจการ(ค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.3) รายงานข้อมูลราคาน้ำมันสำเร็จรูปของไทย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.4) ราคาขายของสถานีบริการน้ำมันคู่แข่งชั้น	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.5) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>3) ข้อมูลการจัดการสินค้าคงคลัง</b>							
3.1) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำวัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.2) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำเดือน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.3) รายงานการคำนวณราคาน้ำมันคงเหลือประจำปี	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.4) รายงานปริมาณน้ำมันคงเหลือก่อนการสั่งซื้อ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.5) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>4) ข้อมูลการตัดสินใจในการลงทุน</b>							
4.1) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้งวดระยะเวลาคืนทุน (PB)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.2) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตราผลตอบแทนทางบัญชี (ARR)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.3) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.4) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (IRR)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.5) รายงานการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสามารถในการทำกำไร (PI)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.6) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใช้ในการบริหารกิจการ

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<b>1. ด้านบุคลากร</b>					
1) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีมีจำนวนไม่เพียงพอ					
2) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
3) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีขาดประสบการณ์ในการจัดทำรายงานทางการบัญชี	.....	.....	.....	.....	.....
4) ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีนำเสนอรายงานไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร	.....	.....	.....	.....	.....
5) พนักงานบัญชีเข้า/ออกบ่อย	.....	.....	.....	.....	.....
6) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>2. ด้านระบบงาน</b>					
1) ระบบ/ขั้นตอนงานที่ซ้ำซ้อน	.....	.....	.....	.....	.....
2) รายงานข้อมูลทางการบัญชีไม่ตรงกับความต้องการผู้บริหาร	.....	.....	.....	.....	.....
3) ไม่มีระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำรายงานทางการเงิน	.....	.....	.....	.....	.....
4) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>3. ด้านเทคโนโลยี</b>					
1) ไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการบัญชี	.....	.....	.....	.....	.....
2) คอมพิวเตอร์ล้าสมัย ไม่มีการพัฒนาปรับปรุง	.....	.....	.....	.....	.....
3) ขาดโปรแกรมสนับสนุนการจัดทำรายงานทางการบัญชีที่รวดเร็ว	.....	.....	.....	.....	.....
4) อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....
<b>4. ด้านอื่นๆ</b>					
1) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมันในแต่ละวัน (ที่ใช้ประกอบสารสนเทศทางการบัญชี)	.....	.....	.....	.....	.....
2) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางและนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมสถานีบริการน้ำมัน	.....	.....	.....	.....	.....
3) อื่นๆ .....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบริหาร

.....

.....

.....

.....

.....



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved



## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวจำเนียร แก้วกันธา	
วัน เดือน ปีเกิด	8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2510	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2535-2537	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2534-2542	รับราชการ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี กองคลัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2542-ปัจจุบัน	รับราชการ ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี กองคลัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
ทุนการศึกษา	ระหว่างปีการศึกษา 2555-2556 ได้รับทุน สนับสนุนการศึกษาของข้าราชการจากองค์การ บริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่	



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
right© by Chiang Mai University  
rights reserved